

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 47 (1450) 1977 LAPKRITIS - NOVEMBER 24

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

Kovojoant už tėvynę

Žmonės žemėje veda įvairias kovas: už kasdieninę duoną, religiją, tautybę ir t.t. Mes, lietuviai, vedame kovą ypač už mūsų pavergtos tėvynės likimą. Kovojuame ne medžiagiais ginklais, bet diplomatija, darbais, aukomis. Dalis laisvojo pasaulio lietuvių yra įsijungę į tą kovą, bet yra lietuvių, kurie nuo tos kovos šalinasi. Pastarųjų tikslas yra banko knygutė ir medžiaginės gėrybės, nes jie kilnesnių tikslų neturi. Kai tokie tautiečiai, besigirdami savo turtais, nueina į kapus, jų ir ženklų nelieka, kad jie buvo lietuviai. Krikščionybė mus moko, kad apgaulingų turtų pagalba krautume sau amžinuosius turtus. Tas pavyzdis tinka ir tautinėje srityje, nes Dievas liepia mylėti savo tėvus, tautą, tėvynę. Pasaulį stebina lietuvių atsparumas pavergtoje Lietuvoje. Ir tenai yra okupantams pasidavusių lietuvių, kurie net išeina prieš savo brolius. Spaudoje praskamba gerųjų ir blogųjų lietuvių pavardės. Panašiai yra ir laisvajame pasaulyje, tik čia daugiau praskamba gerųjų lietuvių pavardės, nors ir aukų sąrašuose. Gyvename laisvajame pasaulyje, kad padėtume savo pavergtai tautai, nes ir mes esame tos tautos dalis. Nebėkime nuo savo tautos tako, nors jis dabar yra erškėčiuotas. Darbas, kova grūdina žmogų. Maironis sako: nebijokim vargo kieto, nes be jo galingi pūva.

PAVERGtieji lietuviai šaukiasi laisvajame pasaulyje gyvenančių tautiečių pagalbos ir dėkoja už jau suteiktą paramą. Jie sako: "Dėkojame broliams išeivijoje už aktyvias pastangas padėti persekiojamai Lietuvos Bažnyčiai. Ypač dėkojame jauniems lietuviams, apie kurių pastangas padėti tautiečiams tėvynėje dažnai girdime per radiją" ("LKB Kronika" nr. 6). Pavergtoje Lietuvoje gerieji tautiečiai keleriopai daugiau aukojasi savo tautos reikalams, negu gyvenantieji laisvajame pasaulyje. Laisvėje niekas nereikalauja atlikti tokių darbų, kokius atliko R. Kalanta, N. Sadūnaitė ir kiti lietuviai, bet prašo atlikti savo pareigą ir prisidėti prie savo tėvynės reikalų darbu, auka. O kova už savo tėvynės likimą turi būti vedama be paliovos. Atvykęs iš pavergtos Lietuvos K. Jokubynas sako, kad nereikėtų atsisakyti net ir nuo mažiausių galimybių ir politikoje, bent jau plačiau skleidžiant informaciją apie Lietuvą, jos problemas, žmones. O iš pavergtos Lietuvos atvykęs T. Venclova sako, kad naujas demokratinis sąjūdis pavergtoje Lietuvoje krepšiasi į laisvojo pasaulio lietuvių, kad jie nenuleistų rankų, neužmirštų savo misijos. Laisvajame pasaulyje turime savo politinę instituciją VLIKĄ. Ar jo darbus remia visi lietuviai aukomis, ar atsieliai ir pavergtos Lietuvos tautiečių šauksma? Diplomatų Bullit yra pasakęs: svarbu išlaikyti Lietuvos vardą gyvą. Lietuva susilauks laisvės. Reikia tik dirbti ir aukoti Lietuvos reikalams. Mums paskatinimą duoda garsus fizikas A. Einšteinas. Jis sako: "Nepasiduoti gyvenimo materializmui, kuris yra didelė žmonijos nelaimė. Kas čia žemėje per daug sotos, tas nebetrokšta augštesnių dalykų. Tie žmonės yra išdavikai, kurie išsižada savo tautos" (L. L. 1977, 4 nr.).

OKUPUOTOS Lietuvos tautiečiai dėkoja ne tam laisvojo pasaulio lietuviškam jaunimui, kurs važiuoja į okupantų organizuojamus kursus ar viešnages, o tam, kuris kovoja už savo tėvynės laisvę. Kun. dr. J. Prunskis tragiško birželio minėjime pasakė: "Mūsų jaunimo veržimasis į Vilniaus universiteto lituanistikos kursus nėra nei lietuvių, nei lietuvių kalbos mokymasis, bet grynas jų smegenų perplovimas ir kritiški negalvojančių viliojimas ir raudonuosius taktininkus bei išeivijos vieningumo ardymas" ("L.L." 12 nr.). Ne komunistų rengiamų kursų lankymu prisidėsime prie kovos už savo tėvynę. Žinome, kad vienas kursantas, kuris lektoriui davė nepalankų klausimą, buvo išmestas iš kursų ir išvarytas iš Lietuvos. Jei okupantai ir vyresnio amžiaus kairiuosius lietuvių jau įnarpliojo į savo tinklą, ką bekalbėti apie studentus, kurie rusiškąjį komunizmą pažįsta tik tiek, kiek jį pažįsta amerikiečiai. Jei kovojuame už savo tėvynės likimą, kovokime garbingai, o ne taktininkaudami mūsų tautos okupantams. Šia Lietuvos kariuomenės šventės proga prisiminkime ir visus tautiečius, žuvusius už mūsų tėvynės laisvę, nesvarbu kada jie kovojo ir žuvo. J. Vaičieliūnas

KANADOS ĮVYKIAI

Kritikuoja policiją

Kanados spauda vis dar pilna pranešimų apie RCMP policijos saugumo skryiaus veiklą, kurią opozicinės partijos federaciniam parlamente laiko nelegalia, nes ji yra pažeidusi įstatymus. Premjeras P. E. Trudeau'as prisipažino, kad RCMP saugumiečiai nuo 1954 m. atidarinėdavo sekamų asmenų laiškus pašte. 1968 m. saugumiečiai pradėjo vesti augstųjų valdžios tarnautojų kartoteką, įieškodami pavojų krašto saugumui galinčių sudaryti asmenų. Panašią kartoteką, apimančią platesnius kanadiečių sluoksnius, turi ir karinių pajėgų žvalgybos skyrius, kurio agentai buvo infiltruoti į darbininkų unijas, radikalios grupes. Krašto apsaugos min. B. Dansonas teigia, kad toks sekimas esąs būtinas, jeigu norima pasirošti galimiems neramumams, kuriuos nuslopinti turėtų kariuomenės daliniai. Bene didžiausią triukšmą dėl unijų

sekimo kelia valdžios tarnautojų unijos CUPE vadovė Grace Hartman, viešai prisipažinusi, kad ir ji savo jaunystėje priklausė komunistams, bet dabar jau 35 metus su jais neturi jokių ryšių.

RCMP policijos ir kalėjimų min. F. Fox žada paruošti atitinkamus įstatymus, kurie saugumiečių vykdymą sekimo darbą padarytų legaliu. Ligšiolinei RCMP saugumo veiklai tirti yra sudaryta trijų asmenų karališkoji komisija, vadovaujama augščiausiojo Alberta teismo teisėjo D. C. McDonald. Tyrimus ji žada pradėti sekantį mėnesį ir juose paliesti taip pat karinių pajėgų žvalgybos skyrių. Laikraščių skaitytojų pasisakymuose vyrauja laiška, ginantys RCMP saugumiečius. Atrodo, didžioji kanadiečių dalis supranta, kad Kanada, kaip ir kiekviena kita valstybė, turi rūpintis (Nukelta į 8-tą psl.)

Laisvojo pasaulio lietuviai lapkričio 18 dieną mini 59-tąsias Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo metines. Nuotraukoje — latvių kankininkės tautinių iškilnių koncerte. Sveikiname brolius latvius didžiosios šventės proga!

Pasaulio Lietuvių Dienos Toronte

PLD informacijos komisija išsiuntinėjo spaudai didelį pluoštą informacijų. Čia pateikiame pagrindines žinias. RED.

Sportinės žaidynės

Pasaulio Lietuvių Sportinės Žaidynės prasidės 1978 m. birželio 28 d. Pagal sporto sąjungos suvažiavime padarytą nutarimą žaidynes praplėsti, jos gali prasidėti ir birželio 27 d. Tiksliai žaidynių pradžia turėtų būti žinoma 1978 m. pradžioje. Pagrindinė žaidynių vieta — Etobicoke Olympium, 590 Rathburn Road, Etobicoke, Ont. M9C 3T3. Ten vyks krepšinio, tinklinio, plaukimo, stalo teniso ir šachmatų varžybos. Tai didžiulis, modernus ir naujai patstatytas sporto kompleksas - salės vakarinio Toronto priemiestyje Etobicoke. Tai vienas moderniausių pastatų šiame kontinente, ypač plaukimo baseinai. Tik Montrealio olimpiniai įrengimai yra didesni ir brangesni. Etobicoke stadionas buvo baigtas statyti 1976 m. ir kainavo \$6.2 mil. Pastatas įrengtas 260 akrų parko plote, kuriame taip pat yra įrengimai lengvajai atletikai, lauko tenisiui, futbolui ir slidinėjimui. Ten taip pat vyks lengvosios atletikos ir lauko teniso varžybos. Išnuomotos ir kitos Etobicoke Olympium kaimynystėje esančios gimnazijų patalpos: Vincent Massey Collegiate Institute, Richview Collegiate Institute, Martingrove Collegiate Institute ir kitos. Vėliau bus pateikti tikslesni adresai ir paruoštas žemėlapis, tiksliai nurodąs visas Pasaulio Lietuvių Dienų vietas — adresus.

Saudymo pirmenybės vyks Hamiltono Lietuvių Medžiotojų ir Žūklautojų šaudykloje "Giedraitis" prie Caledonia miestelio. Golfo pirmenybės vyks Nobleton Lake Golf & Country Club, Nobleton, Ont. P.O. Box 594, LOG 1N0 ir rytus nuo Nobleton miestelio. Futbolo rungtynės numatytos Earlscourt Park prie St. Clair Ave. West & Lansdowne Ave. vak. kampo. Slidinimo varžybos bus 1978 m.

Dainų šventė

Penktoji Kanados ir JAV dainų šventė įvyks 1978 m. liepos 2, sekmadienį, Maple Leaf Gardens stadione, kuris talpina iki 16.000 žiūrovų. Maple Leaf Gardens adresas: 60 Carlton St., Toronto, Ont. M5B 1L1. Vienas blokas ir rytus nuo Yonge požeminio College stoties (Yonge & College Sts.).

Pamaldos evangelikams lietuonams bus išganytojo parapilios šventovėje, Bloor ir Indian Rd. sankryžoje — apie porą blokų ir vakarus nuo Toronto Lietuvių Namų. Pamaldos katalikams bus Šv. Mykolo katedroje. Tikslus laikas dainų šventės ir pamaldų dar nenustatytas. Taip pat gali pasikeisti ir katalikų pamaldų vieta.

Seimas

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seimas bus Royal York viešbutyje, 100 Front St. West, Toronto, Ont. M5J 1E3 tarp York ir Bay gatvių (važiuojant į pietus Yonge ar University požeminiais išlipti reikia Union Station). Įėjimas ir Royal York viešbutį iš požeminio Union Station veda tiesiai požeminiu tuneliu. Seimas prasidės birželio 30 d.

Didysis šeštadienio balius ir sekmadienio banketas po dainų šventės iškilnių vyks irgi Royal York viešbutyje. Baliiu paimtas visas viešbučio augštas, vad. Convention Floor, kur telpa apie 3.000 svečių.

Pasaulio Lietuvių Dienų informacija nakvynių ar kitais reikalais gaunama šiuo adresu: Pasaulio Lietuvių Dienos, 1011 College St., Toronto, Ont., Canada M6H 1A8. Tel. 533-0621 ar

ba 533-0977. Skubaus reikalo atveju galima skambinti ir PLD organizacinio komiteto pirm. J. R. Simanavičiui tel. 1-416-275-3134.

PLD visų trijų renginių sąmata siekia \$160.000: PLB seimo — \$15.600, dainų šventės — \$74.400, sporto žaidynių — \$70.000.

Aukų rinkimo vajus Kanadoje pradėdamas lapkričio mėnesį, JAV-se — 1978 m. kovo mėnesį.

Daugialypis pobūdis

Bendriausia prasme PLD yra kultūrinis renginys, tačiau apimančias daugelį sričių. PLD turi ir bendruomeninį, meninį, sportinį, religinį, socialinį ir politinį atspalvį, kadangi paliečia visas visuomeninio gyvenimo plotmes. Tarptautinė politinė padėtis PLD suteikia ir stiprų politinį aspektą. Šiuo metu Belgijoje vykstanti konferencija kelia žmogaus teisių klausimus šiaurės ir anapus geležinės uždangos. Vykstanti konfrontacija atkreipia viso pasaulio dėmesį į politinį ir nepolitinį reiškinį. Todėl gausus lietuvių dalyvavimas PLD šventėje ir pareiškimas demonstracijų ar rezoliucijų formoje, kad mes, lietuviai, suvažiavę į PLD iš įvairių pasaulio kraštų reikalaujame pavergtos tėvynės laisvės, nepriklausomybės, lietuvių teisių respectavimo, lietuviškosios kultūros ir tikėjimo laisvės, gali sovietų tarptautinę politiką patumėti ir sunkinančią gynimosi padėtį. Tai jau būtų vienas mūsų laimėjimas. PLD slepia ir dar didesnį dalyką, būtent, visų lietuviškų, demokratiškai veikiančių jėgų vieningą žingsnį. Nors šiuo metu lietuviškosios jėgos tarpusavyje nelabai kooperuoja, tačiau gausus lietuvių dalyvavimas PLD šventėje primintų ir visiems mūsų veiksmams, kad lietuviškoji visuomenė dalyvauja, kur planingas ir sutartinis darbas dirbamas. Tai verstų ir visus mūsų politinio ir bendruomeninio darbo vadus rimtai pagalvoti.

Pasaulio įvykiai

VIŠA PASAULĮ NUSTEBINO NETIKĖTA EGIPTO PREZ. A. SADATO kėlionė Izraelin. Pakvietimą pasiuntė Izraelio premjeras M. Beginas, pasinaudodamas JAV ambasadoriaus S. Lewiso paslaugomis. Tai buvo reakcija į viešą A. Sadato pareiškimą, kad jis dėl taikos Artimuosiuose Rytuose nevengtų net kėlionės Izraelin. A. Sadatas yra pirmasis arabų vadas, apsilankęs Izraelyje nuo šios valstybės įsteigimo 1948 m. Savo vizitą jis suteikė oficialų pripažinimą Izraeliui, labai naudingą premjerui M. Beginui. Izraelio parlamente pasakyta A. Sadato kalba neatnešė jokių netikėtumų, nes iš esmės ji tebuvo ligšiolinių arabų reikalavimų pakartojimas. A. Sadatas pabrėžė, kad Izraelis turi pasitraukti į prieškarines 1967 m. sienas, suteikti pripažinimą palestiniečiams, leisti jiems savo valstybę. M. Beginas, atsakydamas į svečio tartą žodį, vengė betkokių išpareigojimų. Jis sąmoningai rutylėjo okupuotos teritorijos grąžinimą, palestiniečių problemą. Susidaro išpūdis, jog Izraelio premjerui M. Beginui labiausiai rūpi prie arabų suskaldymo vedanti atskira taikos sutartis su Egiptu, o prez. A. Sadatui — JAV prez. J. Carterio spaudimas Izraeliui. Pastarasis po A. Sadato vizito tikriausiai pareikalaus atitinkamų nuolaidų iš Izraelio, norėdamas sušaukti Ženevos konferenciją.

Arabų reakcija

Dėl prez. Sadato vizito Izraeliui tuojau pat atsisatydino Egipto užsienio reikalų min. I. Fahmis, šių pareigų atsisakė ir jo pavaduotojas M. Riadas, paskirtas ministru. Sirijos prez. H. Asadą nesėkmingai bandė nuraminti A. Sadatas, specialiai atskridęs į Damaską. Sirijoje buvo paskelbta tautinio gedulo diena su iki pusės stiebo nuileistomis vėliavomis. Beirute palestiniečiai bandė susprogdinti Egipto ambasadą. Atėnuose arabų studentai susisaukę su Egipto ambasados saugybiniais. Libija pagrasino diplomatinį santykių nutraukimu. Arabų išdaviku A. Sadatą taip pat laiko karvingasis Irakas ir palestiniečių PLO organizacijos vadys Y. Arafatas. Kirtiškai atsiliepė net ir Saudi Arabija, naftos doleriais remianti Egipto ginklavimąsi. Už A. Sadato kėlionę Izraelin pasisakė tik Irano, Jordanijos ir Maroko valdovai.

Smūgis sovietams

Somalijos prez. S. Barras nutraukė diplomatinis ryšius su Kuba ir įsakė visiems kubiečiams per 48 valandas išsikraustyti iš Somalijos. Jis taip pat išaukė draugystės sutartį su Sovietų Sąjunga. Visi sovietų patarėjai taip pat gavo įsakymą keliauti namo. Spėjama, kad jų buvo apie 5.000. Diplomatiniai ryšiai nėra nutraukiami, bet Sovietų Sąjungos ambasada Moga-dišė turės sumažinti savo narių skaičių, panašiai pasielgs ir Somalijos ambasada Maskvoje. Prez. S. Barras apkaltino Kubą ir Sovietų Sąjungą Etiopijos rėmimu Somalijos kare dėl Ogadeno dykumos. Daugiausia teko kubiečiams, kurie jau kovoja Etiopijos pusėje. Sovietų politiką ištiko skaudus smūgis, nes

patarėjų ištrėmimas taip pat reiškia jų karo laivyno bazių uždarymą Somalijoje — Berberos ir Kismajo uostuose. Šiose bazėse pilną aprūpinimą gaudavo atominiai sovietų povandeniniai laivai Indijos vandenynė. Į Magadišą jau atvyko JAV kongreso ginkluotųjų pajėgų komiteto delegacija, vadovaujama demokrato M. Price.

Ispėjimas Kubai

JAV valstybės departamentas ir Baltųjų Rūmų pareigūnai išpėjo Kubą, kad diplomatinį ryšių, kurie buvo nutraukti 1961 m., nebus imanoma atnaujinti dėl Kubos karių siuntimo į Afriką. JAV žvalgybos duomenimis, Kuba ne tik nesumažino savo karių skaičiaus Angoloje, bet juos padidino 5.000 vyrų. Šiandien apie 27.000 kubiečių jau yra šešiolikoje Afrikos valstybių. Jie taipgi yra įsivėle į Etiopijos ir Somalijos karą etiopiečių pusėje. Pačioje Kuboje praėjusią savaitę šeši Havanos universiteto studentai pasiprasė politinės globos Venecuelos ambasadoje. Juos, bėgančius ambasadon, apšaudė kubiečių policija ir vieną sužeidė. Venecuelos ambasadorius A. Taylhardtas disidentus studentus specialiu lėktuvu išsiuntė į Venecuelą, pasinaudodamas diplomatinio protokolu, pripažįstančiu tokį politinės globos teikimą P. Amerikos šalyse.

Gina kalinį

Du senatoriai — demokratas D. P. Moynihanas ir respublikanė J. Javits pagrasino Sovietų Sąjungai JAV nupirktų kviečių tiekimo sustabdymu, jeigu Maskvoje bus teisiamas žydų disidentas A. Ščaranskis. Jis buvo suimtas praėjusį pavasarį ir yra kaltinamas ryšiais su amerikiečių CIA žvalgybos agentais. Tokį kaltinimą absurdišku laiko ir prez. J. Carteris, susipažinęs su turimais duomenimis. Los Angeles mieste įvyksiuose sovietinės parodos atidaryme balioną su raudonais dažais ir sovietų pareigūną F. Nechajevą paleido amerikietė M. Moorehead, šaukdama: "Laisvę sovietų žydams!" F. Nechajevas, aptaškytas dažais, atsisakė kreiptis į teismą, bet žydų gynėjai bylą iškėlė JAV prokuroras R. Stiliz. M. Moorehead buvo suimta ir vėliau paleista už \$250 užstatą.

Šiame numeryje:

Kovojoant už tėvynę

Dabarties mintys Lietuvos kariuomenės šventės proga

Paskutinieji arkivyskupo Reinio metai

Ištrauka iš okupuotoje Lietuvoje parašytos monografijos

Didžiausias lietuvių rūpestis

Ko neįstengė Rusija, gali padaryti Amerika

Komunistų infiltracija

Mūsų bendradarbio pranešimas iš Brazilijos

Naujojo ministerio pareiškimai

Kanados daugiakultūrių reikalų aktualijos

Spauda apie įvykius Lietuvoje

Mūsų bendradarbio pranešimas iš Italijos

Stiprinti religinę veiklą išeivijoje

JAV katalikų kunigų suvažiavimo nutarimai

"Bubulis ir Dundulis" vėl Toronte

A. Rūko komedija daugiakultūrinės festivalyje

Sukaktuvinės parodos laukiant

Prano Baltuonio dailės paroda Toronte

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vytautas Kastytis

Metinė prenumerata \$12, pusmetinė — \$6.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Nekreščiškai taisomi redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$12.00 per year, \$6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

RELIGINIAME GYVENIME

*** ABATAS REMBERT WEAKLAND**, 50 m. amžiaus, benediktinų konfederacijos abatas - primas, vadovaujantis 10.000 benediktinų, paskirtas naujuoju Milwaukee arkivyskupu. Jis yra gimęs Pensilvanijoje ir yra tarptautinio masto liturginės muzikos specialistas. Jis taipgi yra pasižymėjęs ekumeninėje srityje. Ligšiolinis Milwaukee arkivyskupas William Cousins pasitraukė sulaukęs 75 m. amžiaus.

*** KARD. NORMAN GILROY** mirė Australijoje sulaukęs 81 m. amžiaus. Jis buvo pirmasis australietis kardinolas, paskirtas 1946 m. Pilnas XII. Jis valdė Sydney arkivyskupiją nuo 1940 m. iki 1971 m. ir daug ko vojo už valdžios paramą katalikiškoms mokykloms bei prieš komunizma.

*** PENKTASIS PASAULIO VYSKUPŲ SINODAS**, pasidalinęs į 11 kalbinių grupių, svarstė įvairias katekezes - religijos mokymo sritis iš-čia spalio mėnesi. Kai visų grupių pranešimai buvo bendrai išskaityti, paaiškėjo, kad visų grupių pagrindinės mintys sutapo ir buvo lengva parengti bendrąjį suvažiavusių vyskupų pranešimą popiežiui. Visi pranešimai beveik vienodai nusakė katekezę kaip Dievo Žodžio pažinimo, sakramentinio gyvenimo ir tikėjimo išpažinimo kasdienybės vykdymą. Katekezė turi būti kristocentrinė ir ne informuojantis, bet formuojantis veiksnys žmogaus gyvenime. Katekežės turinys: Sv. Raštas, Tradicija, tikėjimo išpažinimas ir Bendrijos vadovybės mokymas (bendrasis popiežiaus ir su juo vienybėje esančių vyskupų mokymas).

Kaikurie pranešimai išreiškė tėvų, kunigų ir katekiztų susirūpinimą bei nepasitikėjimą nauju ir įvairia prasmėmis pagrindinių tikėjimo tiesų aiškinimu. Vokiečių kalbos grupė pabrėžė sunkumus ryšium su naujais aiškinimais apie lytinę moralę. Ispanų ir portugalų kalbų grupės iš-kele Kristaus pilnutinumo reikala katekezeje. Esą Jėzus negali būti iškeliamas tik kaip žmogus, nutylint Jo dieviškumą, arba kaip politikas ir revoliucionierius, paneigiant Evangelijų Kristų. Taipgi negalima priimti Kristaus, atmetant Jo Bendriją. Daugumas pranešimų pripažino, jog pagrindinė katekežės atsakomybė priklauso vyskupui. Jo pareiga yra rūpintis teisingu tiesų skleidimu. Jam į pagalbą toje srityje turi ateiti kunigai ir dijakonai, kurių formavimui bei atnaujinimui turi būti steigiami specialūs centrai. Visi pranešimai pabrėžė, jog katekežės atsakomybė taipgi priklauso visiems katalikams, ne tik vyskupams, kunigams, dijakonams bei vienuoliams.

Keletas pranešimų vienas kitam prieštaravo svarstant klausimą, ar reikia paruošti pagrindinį visuotinį katalikų katekizmą. Vieni aiškino, jog reikia trumpos kristocentrinės doktrinų santraukos, paremtos Sv. Rašto ir pritaikytos dabartinėms aplinkybėms, kiti tvirtino, kad nereikia, nes jau yra išleistos bendrosios kateketinės gairės. Teisingumo ir taikos klausimo sprendime buvo pabrėžta saugotis horizontalizmo, kuris prieštarauja Dievo Karalystei. Kitaip sakant, socialiniai įsipareigojimai negali būti suvesti į gryną humanizmą. Rūpinantis vargšais, negalima užmiršti, kad reikia jiems taipgi skelbti ir Evangeliją.

Buvo pabrėžta, kad reikia kaiku-riuos dalykus mokyti tikintuosius atmintinai, kaip pvz. tikėjimo išpažinimo tekstą, kaiku-riuos Sv. Rašto ištraukas ir maldas. Iš šių 11 paskir-riuos pranešimų buvo sudaryta siūly-riuos suvestinė. Kiekvienas siūlymas buvo visų vyskupų balsuojamas. Iš to gimė 34 visų vyskupų pasiūlymai, kuriuos jie prašė popiežių įjungti į savąjį tuo reikalu išleisimą dokumentą. Panašų dokumentą Paulius VI išleido 1974 m. po ketvirtąjo pasaulio vyskupų sinodo, svarščiusio pasaulio evangelizavimą. Tas dokumentas "Evangelii Nuntiandi" dabar yra laikomas evangelizmo "Magna Charta".

*** "KREIPIMASIS Į DIEVO TAU-riuos"** — tai pasaulio vyskupų sinodo pabaigoje paruoštas bendras visų dalyvavusių vyskupų dokumentas. Jame pirmiausia nusakomi mūsų laikų, jų šviesos ir šešėliai: žlungančios senosios vertybės, įsigalėjusi žmogaus priespauda daugelyje kraštų, technologija, žmogaus miesčio-riuos nėjimas, nepaprastas žmonių gau-riuos sėjimas, migracija po įvairius kra-riuos stus, asmens nužmoginimas. Kadangi krikščioniškąjį papročiai žmonės

silpnėja, o naujai atsirandantieji yra visiškai nekrikščioniški, religijos mokymas susiduria su sunkiu užda-riuos viniu: yra daug krikštytų žmonių, kurie visai nėra girdeję Evangelijos.

Užsimindamas apie marksizmo ir įvairaus plauko komunizmo valdomas valstybes, dokumentas reikalau-riuos ja religinės laisvės visiems ir pabrė-riuos žia, kad jokia jėga pasaulyje neturi teisės uždrausti žmogui įsiekti tiesos ir jos laukti. Dokumentas taipgi pabrėžia, kad Bendrijos teisė mo-riuos kyti žmones yra išplauka pagrindinė teisės žinoti tiesą. Katekezė turi apšviesti kiekvieną žmonių kultūra, skaidrinti krikščioniškais prin-riuos pais, bet jos nenaikinti. Pirmųjų amžių praktikuotas mokymas laiko-riuos mas katekežės pavyzdžiu, nes ten pradedamas tikėjimas žodiniu išpa-riuos žinimu ir baigiamas Krikštu. Todėl katekezė, kaip žodis, kalba, skelbia, moko ir perteikia Jėzų Kristų, o kaip liudijimas, turi tapti tikintuo-riuos siuose gyvuojų žodiu mūsų laikams. Tikintųjų bendruomenė yra išgel-riuos bėjimo vykdytoja mūsų laikais. Ji vaduoja žmogų iš smurto, neteisybės ir savanaudiškumo. Todėl visų tikin-riuos čiųjų individualių ir bendras išpa-riuos eigojimas yra būtinas. Šeima, para-riuos pija ir mokykla yra normalios kate-riuos kezės vietos, o pagrindinis katekiz-riuos tas yra vyskupas su savo kunigais, mokytojais ir vienuoliniais gyveni-riuos mumui konsekruotais asmenimis. Do-riuos kumentas baigiamas pareiškimu, jog katekezė turi būti ekumeninė ir mi-riuos sijinė, todėl ją reiikia naujos apo-riuos logetikos, kuri galėtų dabartinį žmo-riuos gų pakelti į dvasinę plotmę.

*** KOMUNISTINIS VENGRIJOS RELIGINIO KULTO MINISTERIS** Imre Miklos, rašydamas laikraštyje "Magyar Hirlap", pareiškė, jog so-riuos cializmo tikslas ir toliau pasilieka-riuos tas pats — žlugdyti religiją. Tai pa-riuos reiškimas padarytas po to, kai vasa-riuos ros metu Vatikane lankėsi Vengri-riuos jos komunistų partijos vadas Janos Kadar ir tarėsi santykių su K. Bend-riuos rija pagerinimo reikalu. Pasak Imre Miklos, toks apsilankymas nereikšia jokio kompromiso iš komunistų pu-riuos šės, nes komunistinėje ideologijoje jokia nuolaida šioje srityje nėra ga-riuos lima.

*** LAISVOSIOS KINIJOS RELI-riuos GINIŲ VADOVU DELEGACIJA** šiuo metu lankosi JAV-se, norėdama įtikinti kuo didesnę skaičių JAV gy-riuos ventojų, jog negalima užmegti diplo-riuos matinių santykių su komunistine Kinija, atsisakant laisvosios Kinių. Delegacija sudaro: presbiterininkas dr. C. C. Cren, kiniečių mahometonų draugijos pirm. Haji Ahmed S. T. Hsien, budistų vienuolių abatas Wu Ming, episkopų vysk. James T. M. Pong ir katalikiškojo Fu Jen univer-riuos siteto rektorius kard. Paul Yupin, kuris yra tos delegacijos pirminin-riuos kas. Kard. Yupin, kalbėdamas visos delegacijos vardu, pareiškė, jog ti-riuos kėjimo laisvė turi būti puoselėjama kiekviename krašte. Jų rūpestis — tokios laisvės gynimas Azijoje. Tai esanti svarbiausia laisvė žmogui, nes, praradus sąžinės laisvę, viskas prarandama. Svarbiausias žmogaus gyvenimo tikslas yra dvasinis. Jeigu negalima garbinti Dievo ir pasiruoš-riuos ti amžinajam gyvenimui, tai visos kitos gerovės savaime atpuola.

*** DU LENKIJOS KATALIKŲ sa-riuos vaitraščio "Tygodnik Powszechny" re-riuos daktoriai — Stanislaw Stomma ir Joseph Hanel** pranešė Reuterio agen-riuos tūrai, jog nevyks į pasaulio katalikų spaudos kongresą Vienoje, solidari-riuos zuodami su kitais dviem lenkais re-riuos daktoriais, kurie išleidžiami išvykti į tą kongresą tikslai jo uždaromąją dieną. Tie du redaktoriai yra: Kro-riuos kuovs kat. mēnraščio "Znak" red. Bohdan Cywinski ir Varšuvos kat. mēnraščio "Wież" red. Tadeusz Ma-riuos zowiecki.

*** PALAIMINTAISIAIS PASKELB-riuos TI** du krikščioniškųjų mokyklų vie-riuos nuolių broliai — belgas Mutien Marie (1841-1917) ir ekvadorietis Miguel (1854 - 1910). Jiedu beveik visą savo gyvenimą pašventė kati-riuos likiškojo švietimo srityje. Brolis Mu-riuos tien praleido beveik 60 metų moky-riuos damas toje patijoje mokykloje Ma-riuos lonne mieste, Belgijoje. Jis dėstė meną, muziką ir religiją. Brolis Mi-riuos guel mokė neturtingųjų mokyklose Ekvadore ir buvo labai puikus kate-riuos kistas. Jis pagręsėjo kaip daugelio knygų autorius, poetas ir ispanų kal-riuos bos žinovas. Dėl savo tarptautinio garso jis buvo išrinktas Ekvadoro Mokslų Akademijos ir Karališkosios Ispanijos Akademijos nariu.

KUN. J. STŠ.

Du lietuviai jogos stovykloje

J. VAICELIŪNAS

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Valgis

Stovykloje valgydavome du kartus per dieną: 10 v.r. ir 6 v.v. Valgis buvo tik vegetariškas: daržovės, vaisiai, rytą dar košelės, o vakare sriubos, juodos duonos, margarino ir arbatos su rudu cukrumi. Niekas neturėjo teisės savo kambaryje laikyti mėsinių užkandžių, sviesto, kiaušinių, rūkalų, svai-galų, narkotikų. Stovykloje bu-riuos vo ir apmokama valgykla. Ir čia visi patiekalai vegetariški. Ar-riuos batos puodukas — 35 ct., kavos (miežių) — 35 ct., įvairūs kepi-riuos niai 50-75 ct. gabaliukas, vai-riuos siai 20-40 ct. vienas. Kaikas už-riuos sukdavo ir į tą valgyklą užksti. Sekmadienį pastebėjome, kad viena pora iš stovyklos at-riuos ėjo į Val Morin miestelį ir užsu-riuos ko į restoraną papusryčiauti. Stovykloje sumažėjo apetitas, todėl ir vegetariško valgio už-riuos teko. Per porą savaitių nete-riuos kau 12 svarų.

Vegetariškas maistas

Swami Višnu savo paskaito-riuos se apie vegetarišką maistą daž-riuos nai primindavo mėsiško valgio beprasmiskumą, nes mėsa labai užteršia žmogaus kūną: prasi-riuos dda visokie reumatizmai ir ki-riuos tos ligos. Mėsiški valgiai esą žmogų apsunkina. Jogas yra ve-riuos getaras — visados lengvas. Kartą vienas jogas pasakė, kad pasaulyje yra daug nelaimingų žmonių: milijonierius neturi vaikų, vargšas negali išmaitinti savo gausios šeimos, tik jo-riuos gas yra laimingas. Bet jis ne-riuos pasakė, ar tas jogas yra mili-riuos onierius, ar vargšas su gausia šeima.

Swami Višnu aiškino, esą ne-riuos reikia užmušti gyvulio, kaip nenukerti medžio, kad pasiim-riuos tum jo vaisių. Jis kritikavo mė-riuos sos inspektorius, kad jie netu-riuos ri tinkamo pasiruošimo, todėl daug netinkamas mėsos išaina į apyvartą. Ypač pavojinga val-riuos gyti pigią mėsa, kuri daugiausia parduodama dešrelių ir kot-riuos letų pavidalu. Jų supratimu, vi-riuos sa mėsa yra nuodai. Kartą jis tvirtino, kad žmona duoda vy-riuos rui gerą "steiką", kad tas grei-riuos čiau mirty ir ji gautų visą pal-riuos kimą bei draudas. Apie "stei-riuos ką" jis taip išsireiškė: "steak is mistake." Taip pat priminė, kad Abraomas, Mozė ir Kristus draudė valgyti mėsa. Norėjau paklausti, kam Abraomas laikė gyvulių kaimenes, jei jis neval-riuos gyti mėsos, bet neklusniau.

Vegetarai negali valgyti jo-riuos kių gyvių mėsos: gyvulių, žvė-riuos rių, paukščių, žuvų ir net kiau-riuos šinių, nes ir jie yra gyvybės pradai. Kai vieną paskaitos da-riuos lyvį paklausiau, kam pasaulyje sutverta gyvūnija, jis atsakė: gyvūnija sutverta žmogaus pa-riuos sigrožėjimui ir naudai — ark-riuos liai darbui, karvės pienui, avys vilnai. Argi tik dėl tokios nau-riuos dos ūkininkai laiko galvijų kai-riuos menes? O kam skirtos kiaulės, šernai, kiškiai, stirnos, brie-riuos džiai, stumbrai? Ar Kristus už-riuos draudė vartoti gyvūniją maistui? Juk Kristus palaimino žu-riuos vis ir pamaitino 4000 ir kitą kartą 5000 vyrų.

Swami Višnu aiškino, esą ve-riuos getarams nereikia nei gydyto-riuos jų, nei vaistų, neskaitant išori-riuos nių suželdimų atvejų. Jų natu-riuos ralūs dantys išsilaiko iki 100 metų.

Kalbėdamas apie vegetarišką maistą, jis priminė ir gyvūniją. Esą dramblys yra protingesnis už tigrą, nes yra vegetaras, o tigras — mėsėdis. Stirnos gali greitai ir ilgai bėgti, nes jos yra vegetarės, o čita gali greitai bėgti, bet neilgai, nes ji yra mėsėdė. Valgant mėsą, galima pirkti ligą, bet ne sveikatą. Cukrus yra geras iš nendrių (rudas), bet prastas — išbaltin-riuos tas su chemikalais. Patarimai: gerk daug gero vandens, geros arbatos, venk juodos kavos, vi-riuos sokių "pepsi", alkoholinių gėri-riuos mų, valgyk daržoves, vaisius; nevalgyk visą laiką vienos rū-riuos šies daržovių, nenaudok maistui baltų miltų, balto cukraus; valgyk du kartus per dieną, kad maistas būtų gerai suvirškintas.

Kartą apie vegetarišką maistą kalbėjo 35 metų amžiaus žy-riuos das. Dabar jis vadinasi swami Sankarananda. Jis čia iš Izrae-riuos lio atvykęs prieš 7 metus. Per tą laiką nėra valgęs mėsos. Jo-riuos gos stovyklos štabe buvo viena žydė, atvykusi iš Lenkijos.

Kartais tiems reikalamis swa-riuos mi Višnu skirdavo paskaitą ir dienos metu — 3 v.p.p. Palies-riuos davo rūkymą, alkoholi, vaistus. Rūkoriai savo plaučius padaro kaip dumplės ir dažnai suser-riuos gja plaučių vėžiu. Jei motina rūkan-riuos ti, rūkys ir jos vaikas. Jei alko-riuos holi mėgsta tėvai, ji mėgs ir jų vaikai, nes išimčių pasitaiko nedaug. Jei esi normalus žmo-riuos gus, kodėl rūkai ar geri alko-riuos holi-riuos nus gėrimus? Ir nuo "lipsti-riuos ko" gali gauti lūpų vėžį. Vėžys gaunamas nuo nešvaraus oro, vandens, maisto. Geriau gyven-riuos ti blogame miesto ore, negu rū-riuos kyti, nes rūkymas yra pavojin-

gesnis.

Aspirinas sustabdo galvos skaudėjimą, bet užnuodija skrandį. Venk piliulių. Būk ve-riuos getaras, išvengsi piliulių. Ne-riuos gerk juodos kavos, nes ji yra botagas širdžiai.

Kartą jis nuėjo į tokią filo-riuos sofiją: kodės skauda galvą? Dėl-riuos to, kad turi galvą. Kodėl skau-riuos da dantį? Dėlto, kad turi dan-riuos tis. Ką darai, kai skauda dan-riuos tį? Nueini pas dantistą, ir jis dantį ištraukia. Ką darai kai skauda galvą? Čia jis tik nusi-riuos juokė...

Psichologinis karas

Swami Višnu pasakojo, kad ir rusai domisi psichologiniu karu. Kai jis 1959 m. lankėsi Maskvoje, rusai manė, kad jis yra šnipas. Norėjo jį pavaišinti mėsiškais valgiais ir alko-riuos holiniais gėrimais. Jis nuo tų vai-riuos šių atsisakė. Tada rusai pamatė, kad jis yra tikras swami ir prašė jį skaiyti paskaitą per radiją. Bet jis nuo to kvietimo atsisakė. Vėliau jį prašė skai-riuos tyti paskaitą 300 mokslininkų, bet jis ir nuo to kvietimo atsi-riuos sakė. Čia swami Višnu pastebė-riuos jo: "Ar Vakarų pasaulyje būtų galima sukviešti į tokią paskai-riuos tą 300 mokslininkų?" Tas swa-riuos mi nepažįsta rusų-sovietų. Juk Sovietijoje ir mokslininkai yra kaliniai. Sovietai sukvieštų ir 600 mokslininkų į tokią paskai-riuos tą, jei būtų reikalas. Vakarų pasaulyje laisvi mokslininkai į tokią paskaitą ateitų tik tie, ku-riuos rie panorėtų.

Psichologinis karas yra se-riuos nas. Dar prieš 7000 metų Indi-riuos jos karo vadai Aržūnas turėjo savo tarnu Krišną. Tas vadas prieš vieną mūsų garsiai galvo-riuos jo, kad priešų yra daug ir jis nepajėgsias jų nugalėti. Krišna jam patarė priešą nugalėti psi-riuos chologiniais ginklais. Aržūnas taip ir laimėjo mūši.

Sovietai ruošiasi dvasiniam karui, kad užmigdytų laisvus kraštus. Bet sovietai dvasinio pasaulio nepripažįsta. Niekio jiems nepadės nė indiečių swa-riuos mi.

Swami Višnu nenorėjo kal-riuos bėti sovietams apie psichologi-riuos nį karą, bet jis, matyt, nėra pajėgus to ginklo panaudoti ir prieš sovietus, o tik kalba apie taiką, kaip ir rusai, paverge daug tautų.

Swamių įšventinimas

Rugpjūčio 6, šeštadienį, apie 11 v.r., prasidėjo dviejų mote-riuos rų įšventinimo apeigos į swa-riuos mes. (Swami negali kurti šei-riuos mos, turi gyventi celibate).

Ant platformos susirinko apie 40 dalyvių. Višnu su savo pagalbininku, abi kandidatės ir dar keletas dalyvių nulipo nuo platformos, lieptu nuėjo į ma-riuos žučio tvenkinio vidurį, kur yra akmeninė koplyčia su Krišnos biustu. Čia visi susėdo ant grin-riuos dų. Ant metalinės lėkštės buvo sukurtas lauželis, kandidatės apibertos ryžiais. Po paskaitytų maldų swami Višnu žirkėmis iškirpo joms iš viršugalvio po kuokštelę plaukų ir padavė joms ir rankas. Vėliau abu swa-riuos mi ir abi kandidatės lieptu at-riuos ėjo į tvenkinio krantą. Kandi-riuos datės ibrido į vandenį, imetė nukirptų plaukų kuokšteles, at-riuos sisuko į swami Višnu, kuris dar skaitė reikiamas maldas, o vė-riuos liau joms liepė tris kartus pasi-riuos nerti vandenyje. Po to jos išėjo į krantą. Swami Višnu jas ap-riuos gaubė raudonomis skraistėmis — swami ženklų. Čia dar buvo skaitomos maldos, panašios į li-riuos taniją. Po to jos gavo indiečių religijos vardus, nes tos me-riuos gaitės buvo ne indietės. Dabar jos puolė swami Višnu po ko-riuos jų. Taip padarė ir šalia stovin-riuos čiam swami ir visiems swa-riuos miams, kurių čia buvo 8 — vyrai ir moterys. Jos dabar buvo jauniausios swamės. Po valan-riuos dos viena jaunųjų swamių jau buvo plaukiojimo baseine. Swa-riuos mi Višnu tas įšventinimo apei-riuos gas atliko ta pačia uniforma, kurią jis dėvi kasdien: rausva paklodė, kuri dengia jo strėnas ir kojas, rausvi apatiniai marš-riuos kiniai, raudona skraistė, basas.

Ar visi jogai tampa swa-riuos miais? Ne. Kartą į mūsų spor-riuos to pamoką atėjo jauna instruk-riuos torė Sita. Ji nėra indietė, bet ją tikėjimo. Ji kilusi iš Niujor-riuos ko. Jos vardas reiškia Krišnos žmonos vardą. Vytautas paklau-riuos sė, ar ji netapsianti swami. Ji nusi-riuos juokė ir papurtė galvą. Ji jogos mokslą pradėjusi būda-riuos ma 16 metų amžiaus. Dabar ji yra 19 metų amžiaus ir kiek pa-riuos sunkėjo, bet jos fizinio lavi-riuos nimo veiksmas atlieka gerai.

(Bus daugiau)

Padėka

1977 metais spalio 29 d. 11 valandą ryto staiga mirė mūsų mylimas vyras, tėvas, uošvis ir senelis

a+a Jonas Senkus

Didžiausia padėka p. Stanulienei, pirmiausia pa-riuos dėjusiai man sunkiausioje valandoje.

Nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams bei pa-riuos žistamiems, lankiusiems Velionį koplyčioje, dalyvau-riuos siems pamaldose šventovėje, palydėjusiems į amžino po-riuos ilσιο vietą. Dėkojame už gausias šv. Mišias, už taip gražias gėles, už pareikštas užuojautos mūsų didelio skausmo bei liūdesio valandose žodžiu ir laiškais.

Dėkojame Lietuvos Kankinių parapijos kunigams — klebonui kun. Petriui Ažubalui ir kun. Izidorijui Gri-riuos gaičiui už maldas koplyčioje, šv. Mišias Prisikėlimo šven-riuos tovėje, palydėjimą į kapines bei gražius, raminančius žodžius prie kapo; pensininkų vardu atsiveikinimo žodį tariusiam Stasiui Paciūniui.

Dėkojame Prisikėlimo parapijos kun. Barnabui Mi-riuos kalauskui už Mišias, atlaikytas laidotuvių dieną. Dėko-riuos jame solistui Romui Strimaičiui už giedojimą švento-riuos vėje, Eugenijui Kriškčiūnui už palydėjimą vargonais. Dėkojame gausiai dalyvavusiems šv. Mišiose ir palydė-riuos jusiems Velionį į amžino poilsio vietą. Ypatingai dėko-riuos jame Sofijai Simonaitienei, kuri įdėjo daug nuoširdaus darbo, paruošdama vaišes. Dėkojame Velionies karsto nešėjams.

Dar kartą visiems, visiems nuoširdus mūsų ačiū, ačiū.

Giliame liūdesyje likę: žmona Marija, sūnus Vitas, marti Onutė, anūka Arvydas, Alma, Asta, sesuo Lietuvoje Monika Jašinskienė, pussererės Anelė Stonkienė ir Antanina Danulevičienė

A+A

dr. Sofijai Rimkevičienei

mirus, nuoširdžių užuojautą reiškiamo jos seseriai dr. ONAI VALAITIENEI ir jos vyrui adv. JERO-NIMUI VALAIČIUI —

J. K. Januškevičiai

VI. Aug. Stabingiai

O. Savickienė

V. G. Agurkiai

Mylimai MAMYTEI

Lietuvoje mirus,

STASĮ BEKERĮ su šeima liūdesio valandoje giliai užjaučiame —

S. V. Vaitkai

V. P. Melnykai

A+A

Broniui Raškauskui

po ilgesnės ligos mirus, reiškiamo nuoširdžių užuojautą žmonai, sūnui, giminėms Tėvynėje ir išeivijoje —

P. ir D. Jankai

A. Navickienė

N. Navickienė

P. Šadauskaitė

V. Narkevičius

A. Žulys

A+A

Genutei Račienei

iškeliavus amžinybėn, skausmo prislėgtus — jos vyrą JURGĮ, SESUTĘ su šeima ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučia bei kartu liūdi —

Elena ir Paulius Leonai

Miami Beach, Florida, USA

A+A

Genovaitei Račienei

mirus, jos vyrui JURGIUI RAČIUI, seseriai ANGE-riuos LEI ir JUOZUI LUKOŠIONAMS, krikšto dukrai MARGARITAI ir ANTANUI KIŠKIAMS bei visiems giminėms liūdesio valandose reiškiamo giliausią užuojautą ir kartu liūdime —

Birutė ir Petras Januška

Birutė Januškaitė

A+A

Genovaitei Račienei,

mirus, vyrą JURGĮ, sesę ANGELE bei seserėčią MARGARITĄ giliai užjaučiame ir kartu liūdime. Visi mes esame svečiai pasaulyje.

Elena ir Vaclovas

Kerbeliai

Laval, P.Q.

Daina ir Česlovas

Vasiliauskai

Pointe Claire, P.Q.

YONGE MEMORIALS LTD.
2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955
Meistriškas darbas, puikūs lietuviški projektai
ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVE

Mobawyk Furniture Ltd.
PILNAS NAMU APSTATYMAS
Nemokamas pristatymas į namus.
KRAUTUVES:
Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444
Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

ARKIVYSKUPAS MEČISLOVAS REINYS, miręs Vladimiro kalėjime 1953 m. lapkričio 8 d. kaip tikėjimo kankinys. Nuotrauka — iš jo monografijos

Paskutiniai velionies arkivyskupo Reinio metai

Vokietijos užsienio reikalų ministerijos pareigūno G. Starkes, protestanto, atsiminimai

Knygų rinkoje pasirodė monografija „Arkivyskupas M. Reinys“. Ji parašyta okup. Lietuvoje, spausdinta Čikagoje 1977 m. Čia pateikiame kaikurias ištraukas iš Velionies gyvenimo kalėjime. RED.

Filosofijos studijos Vladimiro celėse

Vladimiras yra miestas du šimtus kilometrų į rytus nuo Maskvos. Nuo 12-jo iki pradžios 14-jo šimtmečio čia buvo didžiojo kunigaikščio ir metropolitio sostinė. Jis yra garsus Dievo Motinos ikonomis, Dangun Žengimo ir šv. Demetrijaus katedromis ir Dievo Motinos vienuolynu. Paskiaisiais laikais jis pagarsėjo kaip pirmoji stotis pasmerktųjų į Sibirą. Čia taip pat buvo ir garsi koncentracijos stovykla, kurioje kentėjo ir mirė didelė daugybė visų tautų, religijų ir partijų kalinių.

Čia 1950 metais spalio 1 d. aš pirmą kartą susitikau Vilniaus arkivyskupą Reinį, su kuriuo vienus metus išgyvenau toje pačioje celėje. 1947 metais jis buvo pasmerktas už prieškomunistinę veiklą ir, panašiai

kaip aš, atliko tą pačią 10 metų bausmę Vladimire. Aš gerai prisimenu mūsų pirmąjį susitikimą. Kai III mūsų kalėjimo skyrius buvo atremontuotas, 12 mano celės gyventojų pasikeitė. Mes beveik visi kalbėjome kitomis kalbomis. Neskaitant Vilniaus arkivyskupo, ten buvo kitų įžymių asmenybių. Jų tarpe buvo Sulginas — buvęs Rusijos Dūmos vadas ir vienas iš plačiausiai žinomų rašytojų emigracijoje; Dubin — Latvijos žydų frakcijos pirmininkas seime, Sabata — įžymus Japonijos ekonomistas iš Pietinės Mandžūrijos — visi trys labai svarbūs ir verti dėmesio žmonės.

Susipažinimas kalėjime

Už juos visus didesnis buvo vysk. Reinys. Žinoma, ne fiziškai. Nes jis nebuvo augštas. Jo asmenybė pasireiškė jo laikysena ir dvasiniais jo broūžais. Lova jam buvo paskirta prie šiaurinės sienos ties langu. O mano geležinė lova buvo įcentuota į grindis šalia jo. Pasidėję savo menkus turtus, mes

vienas kitam prisistatėme, pasisakydami iš kur esame, kodėl buvome areštuoti ir kuriuos kitus kalinius pažįstame. Pirmiausiai arkivyskupas ilgai meldėsi. Paskui jis papasakojo man savo gyvenimo istoriją, prie kurios jis vėliau dažnai sugrįždavo. Jis man papasakojo savo jaunystę, praleistą gimtajame kaime, kur jis buvo jauniausias tarp daugelio brolių ir seserų; apie savo vargingus mokslo metus Rygoje, apie Dvasinę akademiją Petrograde, apie studijas Strassborge, Louvene, Romoje. Paskui Kaune, savo tėvynėje jis mokė universitete, vėliau buvo užsienio reikalų ministeris. Paskui buvo pakeltas vyskupu Vilniaus arkivyskupu (in partibus). Pagaliau 1945 m. vokiečių kariuomenei išvežus į Vakarų Vilniaus arkivyskupą lenką, jis pasidarė kankinamas Lietuvos katalikų dvasiniu vadu.

Kilnus žmogus

Jo gyvenimas tikrai yra pažymėtinas ir kilnus. Faktai, kuriuos aš čia suminėju, nieko

šiandien Vytautas nesivadintų Victor, Gediminas George. Gal jaunimas nebijotų lietuviškos knygos ir laikraščio. Gal gėdytųsi su lietuviu kalbėtis angliškai. Deja, šaukštai po pietų. Kas prarasta — prarasta. Upeilis negrįžta į kalnus. Žmonių ir tautos praeitis nebesugrąžinama.

Reikia reformuoti

Praeitis nebesugrąžinama, bet didysis rūpestis negali būti pamirštas ar atmetamas. Skaudžiai pamokytai, turime reformuoti, persirikiuoti. Pirmiausia tėvai, nes tik jie pirmuosius lietuviškus žodžius taria savo vaikui. Tik tėvų namuose vaikai nuo kūdikystės mokosi lietuviškai. Tėvų namuose vaikas mato tautos vėliavą, lietuviškus laikraščius, pagarbiai laikomas lietuviškas knygas, puošnias tautinius drabužius, valstybės ženkla Vyti, paveikslus. Jei tėvų namuose nėra tos lietuviškos aplinkos, vaikas bus daug praradęs, nes jo sąmonėje nebus įsišpaudę tie matomieji lietuviškumo ženklai. Nebus jiems ir pagarbos. Paaugęs vaikas pasakys: „Jei mano tėvai gerai gyvena be tautinės vėlavos ir lietuviškų knygų bei laikraščių, kam man, Amerikoje gimusiam, tie daiktai reikalingi.“ Tad prisimintina, jog pavyzdys geriau moko. Taipgi žinotina, kad vaikai iki penkerių metų amžiaus mokosi tik iš savo mamos ir tėčio, mažiau iš senelės ar vyresnio brolio.

Tėvai turėtų žinoti, kad liuanistinė mokykla jų vaikų nesu-lietuvins ir lietuvių kalbos gerai neišmokys, jei tėvai nepadės savo vaikams mokytis, jei tėvai nepratins nuolatos skaityti ir gerbti lietuviškos knygos. Vaikai neišmokys ir taisyklų rašyti, jei tėvai nepadės savo vaikui dažnai pakartoti gramatikos ir rašybos taisyklių. Atsimintina, kad labai mažas

dės, nes jo sąmonėje nebus įsišpaudę tie matomieji lietuviškumo ženklai. Nebus jiems ir pagarbos. Paaugęs vaikas pasakys: „Jei mano tėvai gerai gyvena be tautinės vėlavos ir lietuviškų knygų bei laikraščių, kam man, Amerikoje gimusiam, tie daiktai reikalingi.“ Tad prisimintina, jog pavyzdys geriau moko. Taipgi žinotina, kad vaikai iki penkerių metų amžiaus mokosi tik iš savo mamos ir tėčio, mažiau iš senelės ar vyresnio brolio.

Tėvai turėtų žinoti, kad liuanistinė mokykla jų vaikų nesu-lietuvins ir lietuvių kalbos gerai neišmokys, jei tėvai nepadės savo vaikams mokytis, jei tėvai nepratins nuolatos skaityti ir gerbti lietuviškos knygos. Vaikai neišmokys ir taisyklų rašyti, jei tėvai nepadės savo vaikui dažnai pakartoti gramatikos ir rašybos taisyklių. Atsimintina, kad labai mažas

(Nukelta į 9-tą psl.)

nesako palyginus su tuo būdu, kuriuo jis man apibūdino įvairius savo gyvenimo stotis. Jo laikysena yra tikrai Bažnyčios šventojo laikysena, kuris visus savo gyvenimo pasiekimus ir garbes priskyrė tik Dievo malonei, kurioje jis rado savo laimę. Paskutinius savo vyskupavimo metus jis mėgdavo apibūdinti apaštalo Pavilo žodžiais: „Geras darbas“.

Jis dažnai meldavosi už savo tikinčiuosius giliai susirūpinęs; jų kančiomis jis dalinosi. Kai apie juos kalbėdavo, jo akys šviesdavo. Lygiai jos nušviesdavo, kai jis prisimindavo savo mylimąją motiną ar seserį, kuri buvo pasilikusi gimtajame kaime ir kurios laiškai jam pranešdavo apie žiaurų likimą jo gausios šeimos. Daugumas iš jų buvo ištremti Sibiran. Už pinių, kuriuos jis reguliariai gaudavo iš jos, jis paprastai nupirkdavo duonos ir cukraus savo kentėjimų draugams. Gavėnios metu jis sau paprastai nieko nepasilikdavo. Jis nepristatydavo tik tabako, nes manydavo, kad tabakas kenkia sveikatai. Kai vienas mandžiūrietas kažką iš jo pavogė, jis nieko nesakė, tik sekančiame dalinime davė jam dvigubai. Tada žmogus verkdamas prisipažino ir prašė atleidimo.

Arkivyskupas Reinys buvo tikras ištikimasis Viešpaties tarnas. Jis daug meldavosi įvairiais dienais laikais. Aš esu matęs jį gulint susiėmus rankas atvertomis akimis, nes mūsų celė buvo akinančiai nušviesta, kad sargybinis visada mus galėtų stebėti pro langelį. Jis tada šnibždėdavo su Dievu. Kai mes su savo dryžais kalinių drabužiais išeidavom pusvalandžio pasivaikščiui (į kalėjimo kiemą be medžių), jis vaikščiodavo pirmyn ir atgal vienas, rankas užpakaly susiėmęs, kalbėdamas atmintinai brevijorių. (...)

Kalėjimo draugai

Tos paskaitos buvo atliekamos labai paprastose aplinkoje. Mūs berastis žmogus iš Amur stengėsi mokytis rusiškai garsiai sau pačiam kalbėdamas. Šalia to Sulginas, pasidares beveik vienu skeletu, gautus iš Arkivyskupo popieriaus lapus pildydavo savo puikiomis poemomis. Viena iš jų buvo epas apie Jėzaus gyvenimą, kuri tikrai yra verta, kad būtų išgauta iš neprieinamų centrinio kalėjimų archyvų Maskvoje ir perkelta į laisvojo pasaulio bibliotekas. Kur nors šalia Sulgino stovi dr. Dubin, griežtosios žydų sektos narys, ir prieš savo lovą garsiai recituoja verkdamas hebrajiškas maldas nuo ryto iki vakaro. Kartais prie jo prisijungdavo senasis Cabardin, kuris panašiu būdu, bet skirtingoje religijoje meldavo Alachą, prašydamas laisvės ir amžinojo gyvenimo. Ukrainietis dailininkas, kuriam buvo už drausta daryti savo draugų kalinių portretus, šiknuodavo savo tėviškos scenas prie Juodųjų jūrų. Jo gaminiai būdavo visada konfiskuojami esančio patikrinimo metu. Estas mokytojas, nuostabios galvos žmogus, kurio akys, deja, vis labiau temo, stengdavosi praturtinti mūsų vegetarinį maistą (sausą duoną su kopūstais) pasakodamas apie skerstuvių iškilmes savo gimtajame kaime. Jis taip pat stiprindavo mus savo sapnų aiškinimais ir politinėmis pranašystėmis nuo Nostradamus iki paskutinių regėtojų Estijoje.

Japonas budistas ir šintoistas Sabata, labai gerai išbalansuotas žmogus, kuris visada mokėdavo išsaugoti savo veidą, turėjo „gydančias rankas“ ir hipnotizmo galią. Jis padėdavo mums ligose. Susierzindavo jis tik tada, kai kas kitas išdrįsdavo paimti šluotą ir šluostyklę tada, kai atėdavo arkivyskupo eilė valyti celę. Japonas taip pat taisydavo vyskupo drabužius ir jo šventėse: gimimo dienoje, N. Metuose ir didžiosiose krikščioniškose šventėse jis stodavosi ir išrėždavo gerai paruoštą prakalbą puikia anglų kalba. Visa tai jis laikė savo privilegija dėl to, kad su arkivyskupu jis buvo buvęs vienoje celėje jau prieš tai.

Arkivyskupas deklamuodavo eilėraščius

Arkivyskupas laisvai kalbėjo vokiškai, rusiškai, angliškai. Jis puikiai mokėjo senąsias kalbas. Taip pat mokėjo jis šiek tiek prancūziškai, itališkai ir ispaniškai. Žinoma, jis didžiavosi

savo lietuviškąją motinos kalbą, kuri yra artimesnė sanskritui, negu kuri kita Europos kalba ir kurios gražius eilėraščius jis mėgdavo deklamuoti.

Jis mylėjo savo žmones ir savo tautą, dažnai ryškiai papasakodavo apie garbingus Lietuvos istorijos laikotarpius, apie jos, kaip valstybės, atgimimą, po pirmojo pasaulinio karo. Su dideliu susirūpinimu ir būkštavimais, bet kartu ir tvirtu patikėjimu Dievo gailestingumu jis žiūrėjo į savo tėvynės ateitį, dėl kurios, kaip ištikimas sūnus, jis jau antru kartą paaugojęs savo laisvę. Jis turėjo daug pagrindo įtarti, kad vienas žmogus, kurį jis pažinojo ir kuriam gelbėjo, kartu su kitais, jį neteislingai skundė ir tuo būdu prisidėjo prie šio jo nutiesimo. Kai jis pamatė atvaizdą šio niekšelio vienoje Lietuvoje išleistoje knygoje, kurią jis pasiskolino iš kalėjimo bibliotekos, jis buvo giliai sukrėstas, kad negalėjo net miegoti.

Atsiskyrimas ir mirtis

Kai arkiv. Reiniui 1951 m. buvo liepta išeiti iš mūsų celės, kaip paprastai, jam buvo duota labai mažai laiko susidėti daiktus ir atsiseikinti. Mes visi buvome giliai sujaudinti. Jis mūsų mažojoje bendruomenėje buvo nuoširdžiai gerbiamas ir laikomas autoritetu. Jos nariai keitėsi. Jos narių tarpe buvo puikių žmonių ir keletas niekšelių. O jo autoritetas sklido pro kalėjimo sienas iš vienos grietėlės izoliuotos celės kiton. Aš pats daug gavau iš šios praktinės asmenybės, kurioje jungėsi tvirtas tikėjimas, didelis mokslas, krikščioniškoji meilė ir nusižeminimas. Jam išeinant, aš paprašiau suteikti palaiminimą, ką jis padarė giliai susijaudinęs, kartu su neužmirštamų išpažinimų visos krikščionijos „Una Sancta“.

1955 m. pabaigoje aš išėjau iš Vladimiro kalėjimo izoliacijos, atlikęs bausmę. Tik po metų aš išgirdau iš Romos, kad mūsų repartijantai pranešė, jog arkivyskupas mirė 1953 m. Jis buvo stiprios sudėties. Kai jis išėjo iš mūsų celės, mes žinojome ne tik iš jo žodžių, bet ir iš jo išvaizdos, kad jis buvo geros sveikatos. Taip pat nepasiekė mano buveinė žinios iš jo buveinės, kurios buvo dažnai keičiamos, apie jo susirgimą. Mirtis kalėjime ateina be liudininkų. Tas, kuris turi mirti, savo valandos turi sulaukti vienišoje celėje. Tik paskutiniai jo draugai galėjo nujausti, kas su juo atsitiko ar gauti žinių iš kokio sargybinio. (...)

Arkivyskupas M. Reinys mirė kalėjime 1953 m. lapkričio 8 dieną.

Arkiv. Reinio jaunystės draugas dr. J. Cepėnas (dar tebegyvas) savo atsiminimuose rašo:

„Žinodamas, kaip karštai mylėjo savo Tėvynę, rūpinaisi pargabenti jo palaikus į savo numylėtą žemę. Visur rašiau, prašydamas leidimo pargabenti jo kaulus, jei ne į Vilnių, tai nors į Daugalių parapijos kapines, kur ilsisi jo tėvai. Bet, deja, jokio net atsakymo negavau. Taip pat rūpinosi tuo ir jo giminės, bet viskas veltui, jokio net atsakymo negavo. Mūsų pastangos liko tuščios, bet jo darbui neliks tušti. Kaip Kristaus garbės prasidėjo nuo kryžiaus, taip ir jo prasidės nuo kalėjimo. Ir kaip kryžius, buvęs gėdos ženklas, tapo garbės ženklu, taip pagarsės ir Vadimiro kapinės, kurios priglaudė jo kūną, nes tai buvo tikras savo pašaukimo kankinys...“

Didžiausias lietuvio rūpestis

M. STONY

Lietuviai, gyveną JAV ar Kanados miestuose, turi tuos pačius rūpesčius, kaip amerikietis ar kanadietis. Dolerio vertės mažėjimas, kuro pabrangimas, saugumas gatvėje ir namuose, sveikatos drauda, nežmoniškas gydymosi pabrangimas — tai kasdieniniai reikalai, kurie kelia rūpestį.

Lietuviškieji rūpesčiai

Bet lietuviai turi dar ir savų, lietuviškų rūpesčių. Jų visa eilė: lietuviška mokykla, jos išlaikymas, vaikų vežiojimas, lietuvių organizacijos, kultūriniai renginiai, lietuvių šventovės ir parapija, lietuviška spauda, nuolatinės aukos kultūros ir politiniams reikalams. Tie savieji reikalai artimi ir mieli, tačiau ir jie atima daug poilsio valandų ir daugiau ar mažiau pinigų. Taip pat pasakytina, kad tie nuolatiniai lietuviškieji rūpesčiai žmogų stiprina, pakelia žmogaus vertę, duoda tam tikrą pasitenkinimą ir pagūdą. Aktyvus lietuvis, nors gyvena svetimame krašte, dirba svetimai valstybei ar bendrovei, vis dėlto jaučiasi priklausąs savo tautinei grupei — lietuvių tautai.

Didžiausias rūpestis — jaunimas

Stebint šių laikų lietuvišką jaunimą, darosi liūdna. Vyrai ir moterys sveiki, gražiai išaukę, linksmi. Vieni jau baigę mokslus, turi gerai atlyginamus darbus, vedę ar ištekęjusios, o kiti dar mokyklose siekia diplomų ir specialybių. Beveik visi jie tarpusavyje kalba angliškai visur: universitete, Dainavoje ar kitoje lietuvių jaunimo stovykloje, prie lietuviškos šventovės. Kai užkalbini lietuviškai, mikčioja, kol ištaria kelis lietuviškus žodžius, lyg jam lietuvių kalba būtų svetima ir tik truputį pramokta. Lietuviškos knygos tarp angliškų vadovėlių nėra. Nerasi ir lietuviško laikraščio jaunulio kambaryje. Nėra jo kambaryje nei valstybinės Lietuvos vėliavėlės, nei lietuviško audinio ar kokio kito tautinio ženklo ar ornamento.

Ar ne liūdna, kad tas mūsų inteligentiškasis jaunimas nesiidomi nei lietuvių tautos, nei lietuvių kultūros reikalais, neat-eina, išskyrus pavienius asmenis, į lietuviškas organizacijas ir lietuviškas parapijas, į Lietuvių Fondą? Atrodo, jog atėję jie iš kito pasaulio, ir jų tėvų, lietuvių tautos reikalai nėra jų.

Ar ne liūdna, kai grįžti pabuvojęs jų tarpe? Ar ne skaudu, kad praradome didesniąją savo jaunosios generacijos dalį? Ir tai atsitiko savaime, neraginant nusigręžti ir palikti lietuvių savo seniems tėvams. Niekad tėvai nepagalvojo, kad vaikai, namie kalbėję lietuviškai, kiti lanke lietuvišką mokyklą, nusigręš ir panorės tapti amerikiečiais ar kanadiečiais.

Istorija mums sako, kad vokiečiams pavyko per 700 metų Mažosios Lietuvos lietuvius suvokietinti, nors nevisus. Lenkai nuo Liublino unijos (1569 m.) iki XIX š. pabaigos įstengė su-lenkinti tikrai mūsų bajoriją. Carų Rusija per 120 valdymo metų neįstengė surusinti net tų lietuvių, kurie perėjo rusišką mokyklą ir net universitetus.

LOTO LAIMĖTOJAMS TAI PATINKA!

PER SEKUNDE!

\$20, \$50 arba net \$100 dovaniniai čekiai gali tecti jums tuo momentu, kai atidarysite "Loto Canada" staigmeninį voką. Taip pat galite rasti antrą bilietą, įgalinantį tapti milijonieriumi sausio 8 dieną.

Bus 212,500 piniginių prizų. 500,000 "Loto Canada" dovaninių bilietų. 140,000 didžiųjų laimėjimų. Tai prisideda prie 852,000 galimybių laimėti "Loto Canada" loterijoje. Argi tai jums nepatinka?

LOTO CANADA. NO OTHER CANADIAN LOTTERY OFFERS YOU AS MUCH.

\$10 Million
The National Lottery

Loto Canada

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

FEEL CHATEL 2180 Hurontario St. 279-7943

RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954

YORK CHATEL 2307 Yonge St. W. 767-3112

Turner & Porter

Task Force
on Canadian
Unity

Commission
de l'unité
canadienne

APKLAUSA TORONTE

lapkričio 28, pirmadienį, ir lapkričio 29, antradienį,

“Holiday Inn” viešbutyje, 89 Chestnut St. (miesto centre)

VIEŠI POSĖDŽIAI

8 v. vakaro iki 10.30 v. vakaro

Visuomenė yra kviečiama pateikti savo pažiūras į Kanados vienybę posėdžiaujančiai komisijai per abu vakarus.

Nuo 9 v. ryto iki 6 v. vakaro per abi dienas komisija priiminės organizacijų pareiškimus.

Ši komisija yra pasiruošusi išklausti nuomones tų organizacijų ir asmenų, kuriems specialiai rūpi geresnė Kanada.

Asmenys, kure nori pareikšti savo nuomones minėtai komisijai, bet negali atvykti į viešus posėdžius, prašomi atsiųsti savo pareiškimus raštu:

Task Force on Canadian Unity,
Box 1138, Station B,
Ottawa, Ont. K1P 5R4

Komisija pasistengs apžvelgti visas nuomones, prieš pateikdama savo rekomendacijas Kanados vyriausybei.

Komisijos ko-pirmininkas John Roberts ir Ontario atstovas dr. John Evans ateityje aplankys ir kitus Ontario centrus. Smulkesnių informacijų teirautis Toronto įstai- goje (416) 966-7524 arba 966-5594.

Komunistų infiltracija PRANEŠIMAS IŠ BRAZILIJOS

RIMAS AMALVIŠKIS

Brazilijos karo ministeris gen. Silvio Frota buvo numatomas kaip stipriausias kandidatas į Brazilijos prezidentus ateinančių metų rinkimuose. Deja, turėjo aštrių susikirtimų su prez. E. Geisel ir buvo pašalintas iš pareigų. Ta proga gen. S. Frota paskelbė raštą, kuriame iškelia skaudžias priežastis, nulėmusias jo pašalinimą.

Sutraukiant mintis, nesutari- mo priežastys buvo sekančios.

“Esu kilęs iš neturtingos šeimos. Mano svajonė buvo — tapti kariu. Per 50 metų karinės tarnybos garbingai laikiausi krikščioniškos moralės dėsnių. Sąžiningai, su meile ir pagarba tarnavau tėvynei. Sunkiausiose valandose neapleidau teisingumo ir pasitikėjimo Dievu. Dabar jaučiu moralinę pareigą paskelbti viešumai visą eilę neteisingų valdžios veiksmų, kurių pasekmės neapramatomos. Asmuo, atsakingas už kraštą, yra apsuptas eilės patarėjų, kurie traukia į vis didesnes klaidas. Mano moralinė pareiga ir prie- saika tėvynei verčia visa tai paskelbti viešumai:

— Santykiškai su kom. Kinija pažėdžia mūsų revoliucijos principus.

— Kubos įsileidimas į Ameri- kos Valstybių Organizaciją rodo simpatiją diktatoriui, vykdan- čiam terorą ir komunistinę in- filtraciją.

— Pasiskubinimas pripažinti komunistinę Angolos vyriausybę teikia jai nepelnytą prestižą.

— Balsavimas prieš Izraelį Jungtinės Tautos — aiškus pataikavimas sovietams.

— Brazilijos internacionalis- tų įsikūrimas Paryžiuje ir plati- nimas Brazilijoje jų žurnalo, skelbiančio nepasitikėjimą kra-što tvarka ir mus vaizduojančio pasauliui kaip bestias torturajo- das (žvėriškas kankintojais), demoralizuojančio valdžią.

— Nusikalstamas palanku- mas komunistinei infiltracijai. Toleruojama kairiųjų propa- ganda spaudoje, studijijoje, vyriausybės organuose.

— Net 97 veiklūs komunistai dirba ardomyje subversyvų dar- bą valdžioje.

— Žlugdoma privatinė inicia- tyva ekonominėje krašto srity- je nesuderinamai su demokra- tinėmis laisvėmis ir laisva eko- nomika. Mes tampame panašūs Rytų Europos kraštams.

— Nereaguojama į korupci- nius pasireiškimus krašto admi- nistracijoje. Tai kelia abejonių valdžios teisingumui.

— Kairiųjų grupės, prisiden- gusios demokratijos simboliu, vis giliau įsiskverbia į valdžios sferas ir ruošia dirvą komuniz- mui.

— Jau įvykdytas valstybinis kapitalizmas — krašto ekonomi- jos trionas, kuris yra nelaimė ir laisvės sunaikintojas.

— Esant tokiai padėčiai, ži- nodamas mano pažiūras, valsty- bės prezidentas pasiūlė man at- sistatydinti. Nesutikau. Buvau atleistas.

— Laikau pareigą tai pa- skelbti kariuomenei ir tautai

šiuo kritišku momentu, gresian- čiu sugriauti Brazilijos demo- kratiją ir fatališkai uždėti sun- kius marksistinio totalitarizmo pančius.

— Kai desperacijoje visų iš- blyškę veidai bus aplieti karčių nelaimės prakaitu, nenorui būti apkaltintas, kad generolas Sil- vio Frota neapsiruošė apie gre- siančią, artėjančią nelaimę.”

SKAITYTOJAI PASISAKO

IR AS TAIP SAKAU...

Šiemet “Gimtajame Krašte” kar- tas nuo karto sučiulba linksmos po- relės. To propagandinio laikrašto- ko nr. 35 laidoje pasiskardeno kana- diškiai Stela ir Jurgis Aleliūnai — tabako ūkio savininkai. Kaip pasitu- rintieji žmonės, šitie jau pirštais la- šinių nevalgė ir žmonių Lietuvoje nejuokino kaip tai darė p.p. Stepo- navičiai. Aleliūnams Lietuvoje žadą atėmė ne alaus statinės ir klėties lentynų turinys. Aleliūnienė pirmo- ji šūktelėjo: “Žiūriu — karvės žolė ligi pilvo”.

Kaip sau norit, o dalykas rimtas. Rusai suvalgo ne tik šias įsiganiu- sias Lietuvos karvutes, bet dar ir šimtus tūkstančių tonų jautienos perkasi iš Argentinos, Australi- jos... tų “badaujančių” kapitalis- tinių kraštų.

Aleliūnas, kaip senas gaspadorius, pridėjo: “Kur tik matėm — žemės nusausintos, nebėra jokių baly, klampynių”. Ir aš taip sakau: nebė- ra pelkių, klampynių, išskyrus vie- ną nepabaigiamą klampynę: rusai laivais veža ir veža kviečius iš Ka- nados, Australijos, kad apgintų nuo bado bent proletariško rojaus komi- sarus. Tuo tarpu caristinė Rusija sugebėjo Ukrainos kviečiais užvers- ti visą Europą.

Aleliūnas giriiasi, kad jo žmonos gimintais Dūkštė už “butą su ge- riausiu aptarnavimu” moka 8 rublius mėnesiui”. Ką čia perdaug girtis, kiekvienas gerai žinom, kad Lietu- voje dabar yra daug tokių, kurie už butą su “geriausiu aptarnavimu” vi- sai nieko nemoka. Būtos didžiai nau- dinga, kad į tų patarnaujotų skaičių, bent keliems mėnesiams, pakliūtų abu Aleliūnai. Tada jiems Kanados tabakas bematant rožėmis pražydėtų.

Aleliūnai matė kaip Lietuvoje miškai išretinti, lyg darželiai, keliai tokie puikūs, kad ir nenorėdamos tu- ri bėgti. Žmonės labai turtingai gy- vena, net iš Raguvos gėrybių atve- žė... Ir aš sakau: pašėlusį pažangą. Va- žiuodami į svečius žmonės net iš Ra- guvos turi su savim maistą temp- ti... Pirmyn, vergai nužemintie- ji... Bet dabar su šituo internacio- nalu turim užsčiaupti. Sibiru kve- pia. Nuo šių metų gegužės 27 d. įvestas naujas himnas Sovietijoje, kuris prasideda šitaip: “Laisvųjų respublikų sąjunga amžiams, tvir- čiausiai Didžiosios Rusijos subur- ta...” Vergų daugiau nebėra. Šeši patys gramozdiškiausi punktai su ru- sais ir Leninu.

Na, bet kur mes nutarškėjom? Aha. Susižavėjusi nepaprasta pa- vergtos Lietuvos pažanga, p. Aleliū-

nienė užsimanė anklauku pasivažinė- ti. “Isisėdęs žmogus į ratelius — tuk, tuk, tuk”. Gal to nelemto naujo himno įtakoj p.p. Aleliūnai kolcho- ze nerado nė nupiepusio kuino. Ir taip socialistinį rojų teko apleisti be tuk, tuk, tuk...

Bet jeigu arklauko nerado, tai už- sisėdęs pajodinėti ant Kanados dypukų: Subėgo ponai dipukai — na- mai kaip ant mielių, iš nešvarių pi- nigų. Dabar ne vieną sąžinė kamuo- ja: pasigeria, protas ima maišytis”. Ir aš taip sakau: kas neturi ką mai- šyti, tas maišosi ten, kur jam iš vi- so nedera maišytis.

S. Aleliūnienė su pagrindu ant dy- pukų supykė: “Pagalvokit, ar ne juokas? Išnešėt kudašių su pinig- nėmis — “vaduojam Lietuvą”. Renka pinigus Lietuvos “vadavimo” fondui ir balliavoja”.

Ir aš taip sakau: besarmačiai tie Kanados dypukai. Balliavoja, o kad poniją Aleliūnienės pasikviestų į ba- lių — nė vienas nesusipranta. Supy- kusi nuvažiavo į Lietuvą, tai ir ga- vot visi per žabtus — kaip žemaičiai sako.

Pajodinėjęs ant dypukų, Aleliū- nas sako: “Skaitau naują Tarybų Są- jungos Konstitucijos projektą. Kaip mes suprantam — geriausia konsti- tucija pasaulyje”.

Na, bet šitoj vietoj tai jau su po- nu, atspirašau, draugu Aleliūnui aš visai nesutinku. Geriausia pasaulyje konstitucija yra “mokytojo” Stalino. Tik tas netikėlis eretikas Chruščio- vas išmėtė Stalina į Kremliaus pat- vorį, o generalisimus Brežnevas pa- siuntė į šiukslyną ir Stalino konsti- tuciją. Na, bet jeigu draugas Ale- liūnas sako, kad Brežnevo konstitu- cija yra geriausia pasaulyje, aš nu- tyliu. Aleliūnas geriau žino. Auginti tabaką ir skaityti konstituciją yra labai keblus dalykas. Raudonosios bacilos gali persimesti į tabaką ir... neišvengiamas bankrotas. O tada — negi važiuosi į socialistinį rojų. Ten gera niekus paplėpėti, bet gyventi tai nė Aleliūnas nenori. Dypukas

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvį
Namus) • Tel. 535-6252
Greitas patarnavimas, neauš-
tos kainos. Gaunami kontakto
lęšiai (contact lenses).

• Gyvos idėjos prasmė yra būti ne archyvinio idėjų sandėliu, o šviesa, žadinančia ir tiesą ir gėrį. J. GIRNIUS

NAUJOJO MINISTERIO PAREIŠKIMAI

Daugiakultūrių reikalų ministeris Norman Cafik
apie etnines grupes ir Kanados vienybę

Lankydamasis Toronte, nau- jas daugiakultūrių reikalų mi- nisteris N. Cafik pareiškė, kad daugiakultūriškumas yra pasto- vi vyriausybės politika, kad tai “absoliučiai pagrindinė politi- ka, laikanti kraštą vienybėje”.

Kalbėdamas apie kultūrinius reikalus, N. Cafik pabrėžė: “Kultūros yra gyvi, alsuojantys dalykai, nes žmonės nori juos išlaikyti. Ir jei mes išleistume bilijoną dolerių į metus, norė- dami tas kultūras sunaikinti, nei- stengtume. Taip pat esu tik- ras, jog du ar penki milijonai dolerių jų neišsaugos. Tos kul- tūros gyvuoja, nes žmonės jų nori...”

Dėstydamas mintis apie savo vaidmenį vyriausybėje, N. Ca- fik sakė stengsis būti etninių grupių nuomonės reiškėju, kad visuose vyriausybės spren- dimuose būtų respektuojama jų pozicija. Pvz. asmenų skyrimuose į visokias federacinės val- džios komisijas, institucijas ir t.t. turėtų būti neužmiršti ir et- ninių grupių žmonės.

Užsiminęs apie laisvę, nauja- sis ministeris tarė: “... jei lais- vė iš viso ką reiškia, tai mūsų atveju ji reiškia tai, kad mes Kanadoje turime teisę pasilai- kyti etninę savo kultūrą, ją puo- selėti savyje ir tapti savitais žmonėmis, kurie jaučiasi lygūs betkurioje grupėje, kaip lygūs dalininkai toje pačioje valsty- bėje, kuriai priklausome”.

“Yra asmenų, kurie nesu- pranta, kad esame dvikalbė ša- lis, kurią aš remiu visomis savo jėgomis, bet ji nėra dvikultūrė — ji yra daugiakultūrė valsty- bė. Nė viena kultūra šioje šaly- je nėra reikšmingesnė ar svar- besnė už kurią kitą. Ši vyriausybė ir pripažįsta esamą faktą uni- kaliu būdu. Mes esame pirmoji vyriausybė pasaulyje, priėmusi tokią mozaikinę politiką”.

Palietė ministeris ir Kanados vienybės klausimą. Jo manymu, “krašto vienybės klausimas nėra teisinis, o politinis... nes jokia valstybė negali išlikti vie- ninga, jeigu ji to nenori. Tokia yra tikrovė... Man nesvarbu ką kas sako, neišskiriant nė Re-

Naujasis Kanados daugiakultūrių reikalų ministeris NORMAN CAFIK

Europos lietuvių studijų savaitėje Kingswood Hall, Egham, Britanijoje.

PRANEŠIMAS IŠ ITALIJOS

SPAUDA APIE ĮVYKIUS LIETUVOJE

“Antirusiškos demonstracijos Vilniuje”, “Smarkūs lietuvių protestai prieš rusus okupan- tus” ir panašiomis antraštėmis didieji Italijos dienraščiai “La Stampa”, “Il Tempo” ir kiti pla- čiai aprašė neseniai Lietuvoje įvykusias dideles demonstraci- jas prieš rusus Vilniuje. Tą ži- nią perdavė taip pat Vatikano radijas lietuviškoje laidoje, ita- lių radijas ir televizija.

“Lietuvos sostinėje Vilniuje, — rašė didysis Romos dienra- štis “Il Tempo”, — spalio 10 die- nos vakarą įvyko didelės de- monstracijos prie sporto stadi- jono. Jau futbolo žaidynių me- tu tarp Vilniaus “Žalgirio” ko- mandos ir Smolensko “Iskros” žiūrovai pasipiktinusiai šaukė: “Rusai, grįžkite namo”, “Šalin rusai okupantai” ir panašiai. Žaidynėm pasibaigus, lietuviai demonstrantai savo pyktį išreiš- kė, degindami policijos autove- žimius ir daužydami krautuvių langus. Tų didelių neramumų malšinti buvo iššaukti kariuo- menės daliniai, kurie kitą dieną jau nuo pat ryto, ginkluoti au- tomatiniais ginklais, budėjo miesto gatvėse...”

“Šią informaciją Vakarų spau- dos korespondentam Maskvoje, — rašė “Il Tempo”, — perdavė disidentų atstovas medikas Aleksandras Podrabinek, kuris priklauso ‘Žmogaus teisių gyni- mo sąjūdžiui’. A. Podrabinek pats neseniai lankėsi Vilniuje ir vietoje patyrė apie įvykusius neramumus. Neramumai prasi-

dėjo futbolo žaidynių metu ir tęsėsi jom pasibaigus. Pikti žiū- rovų šūkiai prieš rusus buvo girdimi televizijos laidoje, kol ji nebuvo nutraukta. Žaidynėm pasibaigus, apie 21 val. (Mask- vos laiku) 15.000 žiūrovų minia išsiliejo į miesto gatves ir prad-ėjo žaloti policijos auto maši- nas bei draskyti plakatus, skel- biančius rusų revoliucijos 60- čio sukakties minėjimus. Mili- cija, KGB agentai ir pagalbi- niai milicininkai bandė sulaiky- ti demonstrantus, suimdami la- biausiai pasireiškusius. Minia dar labiau įdūko ir bandė išva- duoti suimtuosius. A. Podrabi- nek žiniotis, tačiau nemaža lie- tuvių buvo nugabenti į policijos įstaigas. Keturiom dienom prasi- linkus Vilniuje vėl įvyko nera- mumai, tačiau apie juos nepa- vyko gauti tikslesnių informa- cijų.”

“Il Tempo” korespondentas, baigdamas pranešimą, pažymi, kad sovietų disidentai, jų tarpe prof. Andriejus Sacharovas, ge- nerolas Petras Grigorenka ir naujasis “Amnesty Internatio- nal” pirmininkas rašytojas Jur- gis Vladimovas, pasiuntę prašy- mą augščiausiam sovietui, kad numatoma amnestija Spalio re- volucijos 60-čio proga būtų tai- koma ir visiem politiniam kali- niam. Sovietiniai disidentai taip pat pranešė, kad spalio 30-jį bu- vo paskelbta “Sovietų politinių kalinių diena”, kurios proga ne- maža suimtųjų pradėjo bado streiką. Mons. Kl. Razminas

“Girdėjau, yra pakeitimų nedarbo draudoje. Kokie pakeitimai?”

Naujas įstatymas pakeitė kaikurias pagrindines taisykles bedarbių draudos programoje.

Aplamai, pašalpos gavimo ir jos išmokėjimo taisyklės yra pagerintos. Dabar jos tiksliau išaiškina palengvinimus bei sunkumus darbo suradime ir jo išlaikyme. Pagal naująjį įstatymą, šios taisyklės nebus tos pačios visuose rajonuose, kaip kad buvo anksčiau.

Parlamentas nutarė, kad žmonės gyvenantieji didelio nedarbo vietovėse, gauso daugiau privilegijų negu tie, kurie gyvena vietovėse, kuriose yra daugiau darbų.

“Tai labai gerai. Bet ką tas reiškia žmogui, ką tik praradusiam darbą?”

Gruodžio 4 d. pasikeis užsiregistravimo reikalavimai pašalpai gauti.

Tie, kurie norės gauti darbą mažo nedarbo rajonuose, turės būti išdirbę 14 savaitių. Tai bus tiksliai tose vietovėse, kur lengviau gauti išlaikyti darbą.

Tuose rajonuose, kur nedarbas yra didelis, prašantieji bedarbio pašalpos turės būti išdirbę iki 10 savaitių.

Iki gruodžio 4 d. užsiregistravimo taisyklės pašalpai gauti lieka tos pačios, t.y. 8 savaitės pilno darbo, nežiūrint kur jūs gyvenate.

“Ar naujos taisyklės pakeičia laukimo laiką?”

Nepakeičia. Pagrindinis dviejų savaitių laukimo laikotarpis palieka visur tas pats.

Laukimo laikotarpio taisyklės taip pat lieka tos pačios, jeigu prašantis bedarbio pašalpos palieka darbą savo noru ir be rimtos priežasties arba dėl blogo elgesio yra atleistas iš darbo. Tokiu atveju prašantis bedarbio pašalpos turi laukti iki 8 savaitių nuo paskutinės darbo dienos, kad galėtų gauti pašalpą.

“Kaip ilgai galima gauti bedarbio pašalpą?”

Pagal senąjį įstatymą — iki 51 savaitės. Dabar — iki 50 savaitių.

Bet nuo rugsėjo 11 d. pašalpos mokėjimo laikotarpis priklausys nuo nedarbo dydžio asmens gyvenamajame rajone.

Šiuo metu mes lyginame nedarbo dydį, suskirstydami Kanadą į 16 ekonominių rajonų. 1978 metais Kanada bus suskirstyta į 54 rajonus. Tokiu būdu bus galima pritaikinti bedarbio pašalpos reikalavimą prie vietinės darbo paklausos.

“Ar bedarbio pašalpos dydis lieka tas pats?”

Taip. Bedarbio pašalpa yra du trečdaliai jūsų vidutinio savaitinio apdraudžiamo atlyginimo.

Didžiausia suma yra \$147, nuo tos sumos atskaitant federacinį pajamų mokestį (income tax).

“Laukiančių motinų, ligonių ir sulaukusių 65 metų amžiaus pašalpos. Ar yra pakeitimų šiose srityse?”

Ligos atveju pašalpa buvo mokama tik pirmųjų 39 savaitių laikotarpyje. Dabar pašalpa yra mokama betkurio metu per visą draudimo laiką.

Penkiolikos savaitių pašalpa gimdyvėms ir speciali pašalpa (t.y. vienkartinė trijų savaitių pašalpa) sulaukusims 65 metų amžiaus lieka ta pati.

Bedarbio pašalpos draudos mokestis bei darbo rūšys, kurios yra apdraustinos, lieka tos pačios, kaip ir anksčiau.

“Ar aš dar vis turiu eiti į tą pačią bedarbių draudos įstaigą?”

Taip. Tol, kol bedarbių draudos ir Kanados darbo įstaigų (Canada Manpower) centrai nesusijungs, jokių pakeitimų nebus.

Unemployment Insurance Commission ir Department of Manpower and Immigration dabar susijungė ir vadinasi nauju vardu: **Canada Employment and Immigration Commission**. Kol kas jus aptarnaus mūsų vietinės **Unemployment Insurance** įstaigos arba **Canada Manpower** centrai. Kai jos susijungs į vieną įstaigą, naujas pavadinimas bus **Canada Employment Centres**.

Dirbame su žmonėmis, kurie nori dirbti

Employment and
Immigration Canada

Emploi et
Immigration Canada

Bud Cullen
Minister

Bud Cullen
Ministre

Hamiltono lietuvių teatras "Aukuras" garsėja savo vaidinimais. Vienas populiariausių vaidinimų yra "Bubulis ir Dundulis". Nuotraukoje — šio veikalo aktoriai — Antanas Laugalis ir Algis Ulbinas

"Bubulis ir Dundulis" vėl Toronte

Hamiltono "Aukuras" po teatro festivalio, po Balio Srugos "Pavasario giesmės" atvyksta į daugiakultūrį festivalį su Antano Rūko 3 v. komedija "Bubulis ir Dundulis". Spektaklis įvyks gruodžio 4, sekmdienį, 4 v.p.p., Toronto "Aladin" teatre, 2637 Yonge gatvėje. (Vaidinimas įvyks tik vieną kartą).

Šis veiklas prieš pusantų metų buvo vaidintas Toronte, bet, pasitaikius blogam orui — pūgai, atsilankė labai mažai žiūrovų. Tikimės, kad ši kartą atsilankys visa Toronto visuomenė. Nors "Bubulis ir Dundulis" turinys daugumai žinomas, tačiau Antano Rūko klasiškas ir kartu kaimiškas paprastumas, žaisminga intriga, spalvingi charakteriai, visuomet žiūrova maloniai nuteikia, juoba, kad šiame pastatyme vaidina dauguma patyrusių aktorių: "Aukuro" vadovė-režisiorė Elena Dauguvietytė-Kudabienė ne tik režisuoja, bet ir pati vaidina apsuksios, šelmiškos Agulės vaidmenį. Antanas Laugalis vaidina išdidų ir užsispyrusį Dundulį. Algis Ulbinas, šių metų dramos festivalio žymenio laimėtojas, vaidina dar labiau užsispyrusį Bubulį. Deja, Vanda ir Algis Ulbinai žada greitai laiku Hamiltoną palikti ir išsikelti į saulėtą Floridą. Atrodo, kad gruodžio 4 d. daugiakultūriame

festivalyje bus mūsų kolegos Algio paskutinis pasirodymas.

Išlepiant Bubulio dukrą Radastą vaidina jauna aktorė Dalia Jonikaitė. Jos mylimą bernelį — Dundulio sūnų Dobilą vaidina Algis Paškevičius. Šių metų dramos festivalio iškilnias aktorės žymenio laimėtoja Marija Kalvaitienė vaidina Bubulio šeimininkės, dar vis apie jaunystę svajojančios Rožės rolę. Algis Enskaitis vaidina lietuviško piršlio melagio rolę. Kazimieras Bungarda, trečiojo dramos festivalio žymenio laimėtojas, vaidina žavingą jaunikį.

Torontiečiams gerai žinomas "Aitvaro" aktorius Stepas Ramanauskas talkina šiame "Aukuro" pastatyme, atlikdamas kaimo išminčiaus, širdyje amžinai jauno Girdžiaus vaidmenį.

Stasys Ilgūnas, ilgametis "Aukuro" grimorius iš Ročesterio, visus išvardintus vaidmenis savo magiška ranka paverčia patraukliais, mūsų širdžiai labai artimais lietuviško kaimo charakteriais.

Atsidarius uždangai, prieš akis išsivystė Kazimiero Mikšio kruopščiai paruoštas, Ados Petraitienės ir Liudos Stungevičienės apdailintas dekoracijos.

Ketvirtasis teatrų festivalis įrodė, kad vadovų ir darbuotojų netrūksta. Jau daug metų

priklausome daugiakultūriam dramos sambūriui. Narių skaičius vis didėja visoje Kanadoje.

Šių teatrų egzistavimą remia įvairios organizacijos. Bet kaip mes atrodysime daugiakultūrių organizacijų akyse, jeigu mūsų lietuviška visuomenė neateis mūsų paremti? Skaudu, kad mes patys neįvertiname lietuviško žodžio, didelio darbo, paaukoto laisvo laiko, ruošiant betkokią pastatymą.

Sis klasiškas Antano Rūko kūrinys yra visiems gerai pažįstamas, bet nepamirštas. Savo dalyvavimu paskatinsite mus tolimesnei veiklai.

"Bubulis ir Dundulis" autorius A. Rūkas buvo poetas, dramaturgas, aktorius, režisiorius. Gimė 1907 m. rugsėjo 10 d. Šiauliuose. 1927 m. baigė Šiaulių mokytojų seminariją ir dirbo pradžios mokykloje. Vytauto Didžiojo universitete Kaune studijavo prancūzų, rusų kalbas ir teatro meną. Vėliau vertėsi žurnalistika, buvo teatrų inspektoriaus, aktorius. Jo kūryba: eilėraščių rinkinys "Posmai" (1938), "Bokštai, meilė ir buitis" (1951), "Mano tautos istorija" (1966), "Bubulis ir Dundulis" — 3 v. nutikimas, "Svajonių šalis" 5 v. vaidinimas mažiems ir dideliems. Čikagoje vaidino, režisavo ir ten 1967 m. liepos 21 d. mirė. M. K.

Sukaktyvinės parodos laukiant

Prano Baltuonio medžio šaknų skulptūrų paroda Toronte

E. DANILIŪNAS

Š.m. gruodžio 3 ir 4, šeštadienį ir sekmadienį, Toronto Prisiikimo par. Parodų salėje K.L.K. Moterų Draugijos Prisiikimo skyrius rengia Pr. Baltuonio darbų parodą. Nedaug rasime lietuvių, kurie jo nežinotų ar neturėtų įsigyti jo kūrinių. Nemažiau populiarius jis yra tarp k'itaučių. Jau 1967 m. jie atkreipė į jį dėmesį ir nemokamai pasiūlė didžiojo Montrealio dangoraižio Place Ville-Marie patalpas jo parodai, kai kitiems nebūdavo jos duodamos nė už atlyginimą. Tai jį dar labiau paskatino atsieti kūrybiniam darbui. Po to sekė visa eilė didesnio ar mažesnio masto parodų. Ypač minėtinos jo parodos "Man and His World" (buvusioje Expo '67 patalpose) 1969 ir 1970 m. Londone, Ont., 1970 m. Shute Instituto meno galerijoje įvykusi paroda atkreipė dėmesį žinomios meno kritikės L. Crawford. Ji išklė jo darbų originalumą, medžio suakmeninimą ir meniškų linijų žaidimą, pridėdama: "Kanadoje gal yra ir kitų menininkų, naudojančių medžio šaknis, bet tikrai nė vienas negali pralenkti darbų Prano Baltuonio, gimimo lietuvių..."

Londone jis įėjo ir į istoriją — buvo iš viso pirmasis menininkas, kurio parodai apibūdinti ir su juo pasikalbėti buvo paskirta specialie televizijos programa (ne žiniose).

Po to sekė didesnių S. Amerikos miestų aplankymas su sėkmingomis parodomis, palankiai atžymėtomis vietos spaudoje ir televizijoje. Iš viso S. Amerikoje turėjo 74 parodas. Jo kūrinių skaičius siekia jau 1.500. Pr. Baltuonio darbai pasklidę po visą pasaulį — jų yra Paryžiuje, Anglijos Londone, Vakarų

Berlyne, Ganoje, JAV-se ir Kanadoje.

Visose menininkų parodose jo kūrinių susilaukė dėmesio ir spaudos puslapiuose buvo atžymėtas tarp kelių pirmųjų. Pvz. Naticke iš 100 menininkų tik jo kūrinių nuotrauka pateko į spaudą. Ocean City tarptautiniam festivalyje iš 730 menininkų tik trys kūriniai pasirodė Atlantic City, N.J., spaudoje ir vienas jų buvo Pr. Baltuonio. Jo parodą plačią straipsniu palankiai įvertino ir meno direktoriaus pavaduotoja skulptorė C. M. Antill iš Bedford, Mass.

"Puiki paroda su nuostabiomis medžio kūrybinio apdirbimu — naujiene Kanadai, verta žymėti meno šaknų pripažinimo" — išsireiškė J. M. Rae, Montrealio meno klubo pirmininkas. Panašiai atsiliepė ir Pritaikomojo Meno Instituto profesorius P. Le Riche.

Pr. Baltuonio skulptūros praktiškai ypač tuo, kad jos neskykla — yra kietos kaip akmuo. Jau keleri metai, kai keletą jų turiu ir matau, kad oro atmainos ir aplinka į jas visai neveikia — jos ir toliau lieka atsparios.

Iš visų parodų ypač išskirtinas jo dalyvavimas dykios tautų tarptautinėje parodoje Milane. Minėtini ir gauti kvietimai dalyvauti tarptautinėse parodose iš Paryžiaus meno galerijos — "La Galerie Muffe", Floridos Disney World meno festivalio, iš Illinois Pan-American organizacijų sąjungos (FO PI) pirmininko M. M. Ruiz, turinio savo galerijas, ir eilės ki-

tų institucijų.

Pažymėtina, kad Pr. Baltuonis, dalyvaudamas įvairių tautybių parodose, visada pabrėžia esąs lietuvis, išaugęs Lietuvoje ir t.t. Besidomintiems tiek jis, tiek ir jo žmona teikia ir platesnių apie Lietuvą informacijų. Ir kai tiek daug jis yra apklievas, Lietuvos vardas nekartą buvo suminėtas daugelyje šio žemyno miestų. Lietuvos problemos pasidarė žinomosės.

Pr. Baltuonio atvykimas į Torontą yra labai gera proga torontiečiams ir apylinkių lietuviams dar kartą pamatyti jo kūrybą. Bus daug dar nematytų, naujai sukurtų darbų. Si yra septyniadesimt penktos parodos ir kartu sukaktyvinė — dešimtmetis nuo išėjimo į Kanados visuomenę ir tarptautinę sceną minėtame dangoraižyje 1967 m. Montrealyje. Kaip sukaktyvinė, reikia manyti, bus tikrai verta pamatyti.

PARDUODAME LIETUVISKUS SŪRIUS, estišką duoną. Didelis mėšos gaminių pasirinkimas. SUPERIOR SAUSAGE CO. 1004 Dundas St. West, Toronto. Tel. 531-8422

BALTIC MOVERS
Visų rūšių pervedžiamais baldais ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

J. BURKAUS

"Du dvasinių būtybių pasauliai",

444 psl. knyga, užsisakyti: Sūduva, 809 Ramble St., Hot Springs, AR. 71901, USA. Kaina: JAV \$8.50.

"Confrontations with Tyranny"

Baltiečių dramos antologija anglų kalba

M. G. SLAVENIENE

(Tėsinys iš praėjusio nr.)

Į visai kitokią — fantastišką, groteskišką pasaulį mus nuveda Zivertso pjesė "Mad Christopher Mad", kurią, vartojant duerenmatišką terminologiją, gal geriausiai galima būtų apibūdinti kaip groteskišką tragi-komediją. Marga, įvairiaspalvė, greitai besikeičianti nelauktų įvykių ir netikėtų posūkių pynė septyniuose scenose vaizduoja individo susidūrimą su legalizuotos, institucinės jėgos centru.

Pagrindinis pjesės aktorius profesorius Christopher, mokslininkas, utopininkas, šiaurinėse tundrose suranda naują, dar niekam nepažįstamą metalą, kuriu jis nori pagerinti visos žmonijos būklę. Čia jis lėmtinai susiduria visų pirma su mokslo akademija, o vėliau ir su visu valstybiniu aparatu ir, kaip valstybei pavojingas asmuo, išsiunčiamas į bepročių ligoninę. Kai valstybei patogiu, nutariama jį reabilituoti, bet profesorius, sukeisdamas priimtas laisvės ir nelaisvės sampratas, laisvu noru pasilieka beprotnamyje, kur randa didesnę laisvę nei vadinamojoje laisvėje.

Nors pjesėje yra daug labai rimtų temų, autorius išvengia tragizmo, jį pridengdamas komizmo skraiste. Nordiškas kolonizmas, užmaskuotas laiką ir vietą, teikia jai dar egzotiškesnį atspalvį. Savo tematika ši pjesė mus dekaudoje gal dar labiau aktuali, negu ji buvo prieš dvidešimt metų, o ir grotesko forma dar toli gražu nepaseno ir gerai atitinka dabartinio teatro lankytą skoni.

Pjesė į anglų kalbą buvo išversta 1968 m. A. Straumanio, kuris 1969 m. ją pastatė valstybiniame Niujorko unte "New Paltz".

* * *

Konfrontacijos temą jau visai kitokioje nuo realybės atitrūkusioje mito ir ritualo plėtimėje bei absurdo teatro rėmuose sprendžia jaunas estų dramaturgas Paul — Erik Rummo savo "Cinderellagame" veikale. Si pjesė pirmą kartą suvaidinta 1969 m. Vanemuinės (Tartu) teatre. Joje pabrėžiama absurdiško tematika ir įvedamos Antonino Artraud propaguojamos žiaurumo priemonės. Amerikoje šios pjesės premjera buvo 1971 m. eksperimentinių dramų pastatymais išgarsėjusiame "La Mama" teatre Niujorke.

Visiems žinomos Pelenės pasakos princas stiklinės korpaitės pagalba atpažįsta tikrąją Pelenę ir ją išsiveža iš piktosios pamotės namų į savo rūmus ilgam ir laimingam gyvenimui.

Pjesės princas po devynių metų laimingo gyvenimo pradeda abejoti, ar jo Pelenė yra tikroji, ir sugrįžta į pamotės namus, kur jis vėl randa ne tik naują Pelenę, bet ir dvi naujas jo suvedžioti bandančias pamotės dukteris. Princas ir vėl tikisi surasti tikrąją savo korpaitės dėką, bet išaiškėja, kad jo atsi-vežta korpaitė netikra, o tik standartinis masinės gamybos produktas. Galiausiai darosi nebeaišku, ar jis pats yra tikrasis princas, nes princų ir Pelenių esą labai daug, o geroji laumė nepasirodo. Savo vis daugiau susipainiojanciam įjieskojime princas susiduria su pamote, kuri veiksmo eigoje įgyja galingos antžmogiškos valdovės dimensijas. Ji vietomis atrodo reiškianti patį gyvenimą ir žinantį "žaidimo taisykles". Tos taisyklės tačiau, princui jų pareikalavus, pasirodo neįskaitomos, o ir pati pamotė, paralyžuota, scenoje juda ant ratukų. Princas nepajėgumas atrasti tikrovę pabrėžia žmogaus siekimų absurdiškumą, bet pjesės pavadinimas, sugestionuojantis paskartojantį ritualinį žaidimą, duoda suprasti, kad jis ar kitas vėl sugrįžtas.

Sis daugiaplotmis ir šifruotas veiklas lengvai interpretacijai nesiduoda. Rytų Europos teatro žinovų nuomone, jis yra vienas kontroversiškiausių ir įdomiausių pastaruoju metu Pabaltijo respublikose sukurtų dramų veikalo.

* * *

Sudarant antologiją, viena didžiausių redaktoriaus problemų yra nustatyti kriterijus, pagal kuriuos bus daroma atranka. Straumanis, kaip matome, išsirinko tematinį priėjimą, nes, pasak jo, baltiečių literatūroje konfrontacijos tema esanti viena iš pačių pagrindinių. Si tema, aiš-

ku, yra viena seniausių ir pasaulinėje literatūroje. Individo kova už laisvę asmeninėje, politinėje, socialinėje ar net metafizinėje plotmėje gali būti išreiškiama įvairiausiomis priemonėmis bet formomis, pritaikoma įvairiems laikams ir įvairiom situacijom.

Minėtų veikalų santraukos liudija, kad universalumo, įvairumo netrūksta ir Straumanio antologijoje. Paties leidinio pavadinimas, o taipogi ir dramatiška aplanko iliustracija, vaizduojanti iškeltois rankomis žmogų ryškiai raudonom fone, teikia šiek tiek politinį atspalvį, kuris pasitvirtina perskačius Landsbergio ir Skėmos dramas. Šio klaidinančio ir literatūroje vengtinio išpušio būtų buvę galima lengvai išvengti dramais šiek tiek kitaip sugrupavus.

Skaitytojui taip pat gali kilti klausimas, kodėl antologijoje lietuvių dramaturgijai atstovauja tik tie išsivijos dramaturgai, o estų tik tie okupuotoje Estijoje sukurti veikalai. Man atrodo, kad antologija būtų daugiau proporcinga, reprezentatyvi, jeigu kiekvienos tautybės skyriuje būtų įdėta po vieną emigracijoj ir okupacijoj parašytą pjesę.

* * *

Kaip jau minėta, Straumanio darbas šia antologija neapsiriboja — jis jau ruošia tolimesnius istorinių ir folklorinių dramų rinkinius. Numatytas net ir vaikų vaidinimų tomas. Tokia serija sudarytų svarbų naują įnašą. Jau vien savo apimtimi ji turėtų lengviau patraukti svetimtaučių dėmesį ir iš čia surasti naujus kelius į kitas antologijas ir galiausiai į gyvą sceną. Tokios didelės serijos išleidimas didele dalimi priklausys nuo šitos knygos pasisekimo.

Vertėtų pažymėti, kad knyga dar prieš jos atspausdinimą buvo mūsų spaudoje nemažai reklamuojama. Buvo net renkamos prenumeratos, bet, susidūrus su mūsų labai tipingu abejingumu spaudos reikalams, užsakyti pakankamai neatsirado ir dėlto So. Illinois un-to leidykla, kuri iš pradžių buvo apsiėmusi šią knygą išleisti, nuo projekto atsisakė. Jos atspausdinimas, deja, mūsų spaudoje irgi nesulaukė ypatingo atgarsio. Pernai, recenzuodama Kantautų bibliografiją "Books Abroad" žurnalui, išklėliau faktą, kad remiantis Kantautų duomenimis, angliški vertimų dailiosios literatūros skyriuje matyti ryškūs trūkumas. Krinta į akis rusiškų pavadinimų gausumas. Tad gal viena svarbiausių mūsų išsivijos užduočių ir būtų šią spragą tinkamai užpildyti.

Knyga, aišku, neužtenka vien atspausdinti: ji turi būti tinkamai išplatinta. Knyga, kuri nepatenka į bibliotekų tinklą, daug praktiškos vertės neturi. Dėlto prie knygų išplatavimo darbo visi mes galime prisidėti, ne tik ją patys įsigydami, bet ir pasistengdami, kad ji būtų užsakyta mūsų apylinkės akademinių arba viešųjų bibliotekų. Bibliotekos yra jautrios skaitytojų pageidavimams net ir šiais finansiniais sunkesniais laikais.

Visi čia aptariamo leidinio vertimai yra augštos kokybės, pilnai pritaikyti dabartinei vartojamai kalbai. Antologija suredaguota bei priekaištų, paivaizdinti spektaklių inscenizacijų nuotraukomis. Liko tik kelios korektūros klaidos.

Užsakymus galima siųsti tiesiai pas leidyją: Waveland Press Inc., P.O. Box 400, Prospect Heights, Illinois, 60070, USA.

Alfreds Straumanis, ed., CONFRONTATIONS WITH TYRANNY. Six Baltic Plays. Waveland Press, 1977. Prospect Heights, Ill.

Atsiųsta paminėti

Į LAISVĘ nr. 70 (107), 1977 m. rugpjūtis. Lietuvių Fronto Biūlių žurnalas, leidžiamas triskart per metus. Sis numeris redaguotas Vytauto Vaitiekūno. Administracijos adresas: 7034 Harterest Dr., Rancho Palos Verdes, Cal. 90274, USA.

LIETUVIŲ DIENOS nr. 7 (176), rugsėjis. Iliustruotas mėnesinis žurnalas lietuvių ir anglų kalbomis. Leidėjas — Lietuvių Bendruomenės Centro Korporacija. Redakcijos ir administracijos adresas: 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Cal. 90029, USA.

GYVOJI EVANGELIJA. Medžiaga surinko Kostas Burbulyš. 384 psl. minkštasis viršelias. Kaina nepažymėta. Išleido 1977 m. "Rūta" Hamiltono, Ont., Kanadoje. Leidyklos adresas nepateiktas.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

"ATEITIES" ŽURNALO konkur-sinių premijų įteikimas įvyko spalio 29 d. Čikagos Jaunimo Centre. Siemetiniame konkurse buvo vertinama įvairaus žanro studentų (19-30 metų amžiaus) ir moksleivių kūryba. Studentų grupėje pirmosios premijos po \$50 paskirtos: Ž. Bilaišytė iš Evanstono už laisvų eilių poeziją, P. Kisieliui iš Cicero už straipsnius, J. Malerytei iš Izraelio už rimuotą poeziją, T. Klimui iš Ročesterio už prozą, čekigietei G. Reinytei už veiklos aprašymą, J. Kupriui iš Cicero už veiklos nuotraukas, P. Sandanavičiui iš Brooklyno už iliustracijas. Pirmąsias moksleivių grupės premijas po \$50 laimėjo: V. Laniauskas iš Cicero už rašinį, Loreta iš Lietuvos už poeziją, T. Palubinskas iš Klevelando dvi premijas už veiklos aprašymą bei nuotraukas, D. Grigaitytė iš Northbrook už menines nuotraukas, R. Valiulytė iš Čikagos už iliustracijas. Dvi specialios premijos po \$25 teko ciceriečiams — V. Kuprytei už Pr. Dovydaičio monografijos recenziją ir V. Radvilai už fantastinę apysaką. Antusias premijas ("Ateities" prenumeratas) laimėjo: studentų grupėje — JAV lietuviai V. Nakas, R. Kubiliūtis ir V. Musonytė; moksleivių grupėje — R. Saldys iš Brazilijos, JAV lietuvaitės L. Dudenaitė, L. Grigaitytė, T. Zaranskaitė. "Ateities" red. kun. dr. K. Trimakas pagristai džiaugėsi, kad ši kartą laureatų ratas pasiekė Baltijos pakrantes, Izraelį ir net Braziliją. Laureatų vardų padėkos žodį tarė T. Palubinskas, laimėjęs dvi premijas. Ateitininkų Federacijos vad. dr. P. Kisieliui savo ilgesnį žodį skyrė jau 56 metus gyvojančiai "Atečiai" ir jos gražiam prieauginiui.

S. J. NARŪNĖS - PAKSTIENĖS atsiminimų knyga "Jaunystė" netrukus bus atspausdinta Tėvų pranciškonų spaustuvelyje Brooklyne, N.Y. Autorė dabar tvarko likusius savo atsiminimų užrašus, nori paruošti spaudai knygą apie lietuves, studijusias užsienio universitetuose tais laikais, kai Lietuvoje buvo uždrausta betkokia mokykla.

"GIEDROB" KORPORACIJA, kurios valdyba sudaro A. Zorskienė, O. Klyortė ir L. Kasperavičiūtė — Stevenson, spalio 22-23 d. Klevelande surengė montrealiečio Prano Baltuonio X-ja sukaktyvinę medžio šaknų skulptūrų parodą. DM Nuolatinės Pagalbos parapijos salėn jis buvo atvežęs 100 įdomių bei originalių savo kūrinių. Parodos atidaryme kalbėjo Ona Klyortė ir Vacys Kavaliūnas, Klevelandiškiai įsigijo 16 kūrinių.

DAIL. MIKALOJUS IVANAUSKAS spalio 17 d. foto - grafika "Šviesa iš šviesos" demonstravo Čikagos dailės instituto meno mokyklos studentams. Jį pakvietė prof. Sonia Sheridan su savo asistentais. Per pustrėčio valandos dail. M. Ivanauskas parodė 10 spalvotų padidinių, 240 skaidrių, supažindino su šios meno naujovės medžiaga, chemikalais, atlikimo būdais, jos pritaikymu spalvotoje fotografijoje.

TREČIASIS MOKSLO IR KŪRYBOS SIMPOZIUMAS Čikagos Jaunimo Centre lapkričio 23-27 d.d., ši savaitgalį, susilauks apie 100 moksleivių, kurie skaitys pranešimus, apimancius griežtųjų, medicinos bei humanitarinių mokslų sritis. Renginių papildys susipažinimo pobūvis, literatūros vakaras, baiginis pokylis. Simpoziumo metu taipgi įvyks šeštasis Lituanistikos Instituto narių suvažiavimas ir tarybos posėdis.

PIRMOJI LITUANISTIKOS PREMIIJA paskirta dr. Vincui Maciūniui Filadelfijoje už jo lietuvių literatūros istorijos mokslinius darbus ir už jo darbą Pensilvanijos universiteto bibliotekoje, ugdant lituanistikos fondus. Premijos \$1000 mcecnatas yra kun. dr. Juozas Prunskis. Lituanistikos Instituto premijai skirti komisija sudarė Vincas Trumpa, Gr. Krivickienė, Ant. Vaičiūlaitis, Alf. Nyka-Niliūnas ir dr. A. Plate-ris, visi Vašingtone. Premija bus iškilmingai įteikta Čikagoje, Mokslo ir Kūrybos Simpoziumo literatūros vakare lapkričio 25.

N. ANGLIJOS BALTIEČIŲ DRAUGIJA Bostone rengia lietuvių, latvių ir estų menininkų koncertus. Siemetinį XIX-įj koncertų sezoną spalio 16 d. pradėjo vokalinis latvių moterų ansamblis "Melodija", vadovaujamas muz. Guntos Plostnieks iš Filadelfijos. Antrojo koncerto programą 1978 m. kovo 12 d. atliks estų pianistė Elizabeth A. Cox. Trečiasis koncertas balandžio 9 d. skiriamas lietuvaitei Brigitai Pumpulytei, smuikininkei iš Filadelfijos.

SEKANČIOJI LIETUVISKŲJŲ EUROPOS STUDIJŲ savaitė bus jubilinė — XXI-ji. Praėjusią vasarą Britanijoj surengtos savaitės dalyviai pageidavo, kad jubilinėje savaitėje vieta būtų parinkta V. Vokietijoje, Baltijos pajūryje arba netoli Muencheno. Organizacinės komitetas negavo patalpų tinkamomis sąlygomis prie Baltijos jūros. Jubilinė savaitė jį nutarė rengti 1978 m. liepos 16-23 d.d. Freisinge prie Muencheno, kur yra kardinolo Doepfnerio vardo studijų centras, iškilęs virš miestelio, gražiai įrengtas ir patogus. Freisingą nuo Muencheno skiria 33 km.

SOL. IRENA MILKEVICIUTE, Vilniaus operos sopranas, laimėjo I premiją Taškente įvykusiame aštuntajame sąjunginiame M. Glinkos jaunųjų dailininkų konkurse. Vyrų grupėje I premija paskirta kijevičiui Valentinui Pijovarovui. I. Milkevičiūtė 1976 m. baigė Vilniaus konservatorijos prof. Z. Paulausko dainavimo klasę ir tais pačiais metais debiutavo Violetos vaidmeniu G. Verdi operoje "Traviata". Vilniaus operos teatre ji taipgi yra paruošusi pagrindinį Madamę Butterfly vaidmenį G. Puccini to paties pavadinimo operoje. Šiuo metu I. Milkevičiūtė ruošia Katrytės vaidmenį premjerinėje Juliusa Juzeliūno operoje "Sukilėliai". Pernai ji išsikovoj laureatės vardą tarptautiniame jaunųjų dailininkų konkurse Taline.

IS SEKMINGŲ GASTROLIŲ JU-GOSLAVIJOJE grįžo styginis Vilniaus kvartetas — A. Vainiūnaitė, P. Kunca, D. Katkus ir A. Vasiliauskas. Jų koncertai buvo surengti Serbijoje, Kroatijoje, Makedonijoje. Be to, vilniečiai dalyvavo "Bemuso" festivalyje Belgrade ir muzikinėje šventėje "Spalis" Niše. Išvykos repertuarą sudarė M. K. Čiurlionio, V. Barkausko, G. Kuprevičiaus, J. Brahmsio, J. Haydno, P. Čaikovskio, D. Sostakovičiaus kūriniai.

RESPUBLIKINIS LIETUVOS TEATRŲ festivalis Panevėžyje šiemet buvo skirtas sovietinės spalio revoliucijos šešiasdešimtmėčiui. Juo buvo atiduota didesnė ar mažesnė privaloma duoklė Maskvai. Pvz. Panevėžio dramos teatras suvaidino nekaltai skambančią V. Petkevičiaus dramą "Dainuojantis milžinkapis", režisuotą V. Bledžio, kurios pagrindiniai veikėjai yra komjaunuoliai bei jaunimo atstovai, dirbantys kadiaise N. Chruščiovo išgarsintuose plėšiniuose — Kazachstano dirvuose. Vilniaus jaunimo teatras festivalyje dalyvavo su muzikine režyja S. Gedos, S. Šaltenio ir kompoz. O. Balakausko misterija "Komonarų gatvė", paruošta rež. D. Tamulevičiūtės. Aiškų propagandinį atspalvį turėjo A. Laurinciuo "Neapkyntos spalva", kurią Panevėžin atvežė Vilniaus dramos teatras su rež. H. Vancevičium. Šiame veikale vaizduojami įvykiai P. Afrikoje. Kiti festivalio spektakliai: Kauno lėlių teatro — J. Degutytės "Aš įsiekiau fleitos" (rež. S. Ratkevičius), Vilniaus "Lėlės" — V. Palčinskaitės "Reportažas iš karuselės" (rež. V. Mazūras), Klaipėdos dramos teatro — A. Kopkovo "Dramblys" (rež. P. Gaidys), Šiaulių dramos teatro — V. Višnevskio "Iš chaoso" (rež. A. Ragauskaitė), Kauno dramos teatro — L. Zorino "Nepažįstamasis" (rež. V. Čibiras), Vilniaus rusų dramos teatro — L. Leonovo "Skutarevskis" (rež. V. Lanskovskis).

VILNIAUS MENO DARBUOTOJŲ rūmų teatro skyrius savo antrąjį veiklos sezoną pradėjo literatūrinio muzikinio vakaro "Džiaugsmas kurti". Programą atliko Kauno lėlių teatro aktorė Dalia Jankauskaitė ir pianistė Glodenė Guliokaitė. Pagrindiniu motyvu buvo kūrybos tema. D. Jankauskaitė skaitė Justino Marcinkevičiaus, M. Prīšvino, R. Benjašo, Z. Prevero, I. Stouno, R. M. Rilkes, V. Vitmeno, R. Rolloando kūrinių ištraukas. Skaitovė F. Liszt, J. Šopeno, G. Skuprevičiaus, E. Griego, M. K. Čiurlionio, L. Beethoveno muzikos intarpais papildė G. Guliokaitė.

KRISTOLO GAMINIŲ PARODA Kėdainių kraštotyros muziejuje surengė Marina Liutkevičienė, dirbanti graviuotoja Panevėžio "Ekrono" įmonėje.

LIEPOJOS MIESTE su koncertine programa viešėjo Klaipėdos liaudies operos teatro choras ir solistai, liaudies instrumentų orkestras, prekybos uosto kultūros rūmų liaudies šokių ir dainų ansamblis, tarptautinio pramoginių šokių konkurso laureatai Skaitė ir Romas Idzelevičiai bei kiti saviieiklininkai. Viešnagės proga Liepojos gyventojams buvo surengta klaipėdiečių fotografų nuotraukų paroda. Savo svečiams latviai atsilypins panašiu Liepojos saviieiklininkų koncertu Klaipėdoje.

LIETUVOS FOTOGRAFU — I. Giedraitienės, R. Dichavičiaus, A. Pocius, V. Butyrino, R. Rakausko, A. Sutkaus, R. Lioninio, A. Macijausko ir R. Požerskio nuotraukų įsidėjo Leipceje išleistas "Tarptautinis 1976 m. fotografijos metininkas".

KAMERINIS F. LISZTO ORKESTRAS su vadovu F. Sandarovu viešėjo Vilniuje ir Kaune. Jį priėmė 15 metų įsteigė F. Liszto muzikos akademijos studentai Budapešte. Orkestras dabar yra pasiekęs augštą lygį, gastroliaujas beveik visoje Europoje, JAV ir Kanadoje. Vilniečiams jis atliko J. S. Bacho, P. Čaikovskio ir vengro B. Bartoko kūrinius.

LIETUVOS DAILININKŲ SĄJUN-GOS dailėtyros sekcijos susirinkime Vilniuje pranešima apie XVII š. baroko architektūrą Lietuvoje skaitė S. Pinkus, remdamasis naujais archyviniais duomenimis. Diskusijoje dalyvavo K. Čerbulėnas, J. Umb-rasas, V. Drėma, L. Jasulis. Susirinkime buvo aptartas ir dailėtyros straipsnių rinkinio paruošimas spaudai.

V. Kst.

**R. Cholkan & Co. Ltd.
Realtor
REAL ESTATE —
GENERAL INSURANCE**

HIGH PARK-BLOOR, šurkščiu plytų 7 kambarių atskiras namas; centrinis planas, platus privatus įvažiavimas su pristatytu šalia garažu; kaina sumažinta \$10.000 dėl skubaus pardavimo; sklypo prieis — 57 pėdos.

PRINCE EDWARD DR.-BLOOR, gražus, didžiulis 7 kambarių vienaugštis (bungalow); centrinis šaldymas, užbaigtas rūšys su atviru židiniu; gražus kiemas, dvigubas garažas su privačiu įvažiavimu; viena atvira skola.

HIGH PARK BLVD., didžiulis 15 kambarių, atskiras namas; vandeniui-alyva šildomas; privatus įvažiavimas; apie \$40.000 įmokėti, viena atvira skola.

JANE-BLOOR, dvibutis; prašoma kaina tik \$82.000; didelis kiemas, garažas, netoli Bloor, 5 kambariai pirmame aukšte.

SWANSEA, atskiras 7 kambarių namas; prašoma kaina tik \$60.500; reikalingas remontas; netoli Bloor.

ROYAL YORK-BLOOR, 5 kambarių vienaugštis (bungalow); garažas su privačiu įvažiavimu; vandeniui-alyva šildomas; netoli Bloor, prašoma kaina \$69.900.

KINGSWAY, atskiras 5 kambarių vienaugštis, (bungalow); alyva šildomas; privatus įvažiavimas; prašoma kaina \$65.900, mažas įmokėjimas.

INDIAN RD.-BLOOR, 10 didelių kambarių, atskiras namas, platus privatus įvažiavimas su dvigubu garažu; viena skola; visai netoli Bloor ir Lietuvių Namų.

WINDERMERE-BLOOR, sumažinta kaina iki \$65.000; atskiras 7 kambarių namas; garažas; reikalingas remontas; netoli Bloor; skubus pardavimas.

P. K. KERBERIS,

2336 BLOOR STREET WEST

tel. 763-5555

namų 535-1584

**LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE**

JOHN V. MARGIS, Phm. B.

408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944

PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.

VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.

NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

**Prisikėlimo Parapijos
Kredito Kooperatyvas**999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 13 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniais 10 - 3	term. indėlius 1 metų 8¼%
Antradieniais 10 - 3	pensijų ir namų s-tas 9%
Trečiadieniais uždaryta	taupomąsias s-tas 7%
Ketvirtadieniais 10 - 8	depozitų-čekių s-tas 6%
Pentadieniais 10 - 8	
Šeštadieniais 9 - 1	DUODA PASKOLAS:
Sekmadieniais 9.30 - 1	asmenines 9½%
	nekiln. turto 9¼%
	investacines 10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmadieniais —
9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal sutaupytą dydį iki \$2.000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10.000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

**DUFFERIN RADIO AND TV
SALES AND SERVICE**

Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Prityręs specialistas su ilga praktika.

1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

**STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
telefonas 536-5936**

Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

**Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET**335 Roncesvalles Ave.,
Toronto, Ontario

Telefonas 535-1258

• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

Autorite Sales and SERVICE

Telefonas 531-1305

1636 Dundas St. W.

ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave.
(tarp Dundas ir College)

- Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
- Visi automobilių mechaniniai taisymai.
- Snieginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt.

Sav. FRANK PETTIT

Simons TELEVISION

Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS

2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772

Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.

Nuomoma, taisom, parduodam televizijos, "stereo" aparatus, lietuviškas plokšteles ir suvenyrus.

**P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)**

Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukiti kairėn prie pirmųjų žviesų (i pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.

- Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus.
- Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Toronto ateičių stovykla N. Wasagoje jaunieji stovyklautojai stato kryžį, prisimindami okupuotoje Lietuvoje naikinamus kryžius

SPORTAS**PASAULIO LIETUVIŲ SPORTO ŽAIDYNĖS**

Vitalio Žukausko humoras užpildė didžiąją LN Karaliaus Mindaugo menę. Į PLSŽ komiteto Toronto Lietuvių Namuose ruošta humoro vakarą atsilankė nemažai svečių. Deja, to neužteko, kad šis renginys PLSŽ žaidynėms būtų pelningas. Daugiausia pasigesta pačių sportininkų.

Algirdo Bielskaus paruoštas PLSŽ žaidynių lengv. atletikos varžybų projektas susipažinimui buvo išsiuntinėtis klubams ir žodžiu pateiktas suvažiavime. Tai vienas iš kruopščiai paruoštų projektų. PLSŽ lengv. atletikos varžybos bus vykdomos dviejose grupėse: oficialios PLSŽ lengv. atletikos varžybos, vykdomos tik vyrų ir moterų klasėse, ir jubilėjinės, atviros SALFASS prieauglio klasių lengv. atletikos pirmenybės. Oficialios lengv. atletikos varžybose dalyvavimas yra atviras visų kraštiečių neabejotinai lietuviškos kilmės sportininkams, pasiekusiems šioms žaidynėms nustatytas minimalias normas. Prieauglio klasių pirmenybėse gali dalyvauti ir už SALFASS ribų esančių kraštiečių lietuviai sportininkai. Jiems paruoštos orientacinio pobūdžio normos, kurių pasiekimas nėra būtina sąlyga dalyvauti žaidynėse. Prieauglio klasių dalyviai

taip pat gali dalyvauti vyrų ir moterų klasėse. Prieauglio grupės varžybos bus vykdomos jaunių ir mergaičių A (1959 m.), B (1962 m.), C (1964 m.) ir D (1966 m.) klasėse. Žaidynėms parinkta standartinė lengv. atletikos programa. Platesnė informacija, pradinis mokestis, registracijos tvarka ir varžybų tvarkaraštis bus paskelbti vėliau.

Plaukimo varžybų projektas paruoštas su plaukimo vadovu Arvydu Barzduku ir yra panašus į lengv. atletikos projektą, išskyrus tai, kad prieauglio grupėje nebus A klasės, tik B, C ir D. Plaukimo varžybos žaidynėse tikimasi susilaukti augsto pajėgumo plaukikų. Šiuo metu JAV-se turime nemažai plaukikų bei plaukikų, kurie pasižymi rekordais ir puikiomis pasekmėmis JAV mokyklose ir už jų ribų. Žinant Australijos plaukimo lygį, atrodo, kad ir iš čia susilauksime pajėgių varžovų. Be to, nereikia užmiršti ir Toronto Vyčio Julijos ir Patricijos Girėtės.

Registracija PLSŽ-nėms bus vykdoma du kartus. Iki sausio 1 d. numatoma praveisti orientacinio pobūdžio registracija. Po to už poros mėnesių bus vykdoma galutinė registracija. A. S.

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

savo saugumo reikalais ir kad RCMP yra sąžiningai atlikę jiems patikėtą uždavinį. Kyla tik klausimas, kodėl ir kieno pastangų dėka spaudą pasiekia vis nauji kaltinimai RCMP policijai bei kariuomenei, pasižymintys dideliu tikslumu, nes juos vėliau patvirtina kaip įvykusį faktą premjero P. E. Trudeau vyriausybės nariai. Susidaro įspūdis, lyg kas norėtų vieniškai sužlugdyti RCMP ir karnierių pajėgų prestižą.

Paskutiniai Kanados statistikos duomenys liudija infliacijos augimą. Kai 1975 m. rudenį buvo įvesta kainų ir atlyginimų kontrolė, infliacija siekė 10,6%.

Premjero P. E. Trudeau vyriausybė jau buvo numaciusi 1976 m. sumažinti iki 8%, o šiemet — iki 6%. Pirmoji plano dalis buvo įgyvendinta, bet ši rudenį, po dvejų kontrolės metų, infliacija vėl pašoko iki 8,8%. Kaltė daugiausia tenka kairiųjų maisto gaminių pabrangimui, augstiesiems namų nuosavybės mokesčiams. Finansų min. J. Chretien atmetė opozicinių partijų reikalavimą paruošti naują biudžetą, kuris padėtų išjudinti ekonomiką ir sumažinti infliaciją. Iš tikrųjų finansinių varžutų atleidimas infliacijos nesumažintų, bet tik ją padidintų. Todėl neįtikinamai atrodo vėl pakartotas Kanados Darbo Kongreso reikalavimas atšaukti kainų bei atlyginimų kontrolę. Unijoms nepatinka šiemetinė 6% atlyginimų didinimo riba. Kontrolės atšaukimas joms vėl leistų kelti besaikiai 30-50% reikalavimus, kurie palaidotų visą ligšiolinę kovą su infliacija.

Provincinis Ontario parlamentas 72-29 balsų santykiu pasisakė už pakeitimą įstatymo, kuriuo reguliuojamas alkoholio vartojimas jaunimo eilėse. Seniau jaunuoliams buvo leidžiama gerti alk. gėrulus tik nuo 21-ųjų amžiaus metų. Šią ribą premjeras W. Davis 1971 m. sumažino iki 18 metų amžiaus, kartu suteikdamas ir balsavimo teisę. Kilo nenumatyta problema — viešose užieigose gerti pradėjo 16-17 metų amžiaus jaunuoliai, kurie savo išvaizda beveik nesiskiria nuo aštuoniolikmečių, pagausojo girtų jaunuolių sukeliamos automobilių nelaimės. Įstatymo pakeitimas

pasiūlė liberalas R. Mancinis, alkoholio vartojimui reikalaujama įvesti minimalią 19 metų amžiaus ribą. Balsavimas parlamente buvo prarastas be jokių partinių įsipareigojimų, pagal kiekvieno parlamento sąžinę. Po antrojo balsavimo premjeras W. Davis įstatymo pakeitimą sustabdė, bet pažadėjo sekančių metų vasario pabaigoje pateikti naują įstatymą. Jame minimali jaunuolių amžiaus riba alkoholio vartojimui gali būti padidinta iki 20 metų. Naujasis įstatymas taipgi suvaržys alkoholinių gėrimų reklamas.

Kanados nedarbo drauda sekančiais metais maksimalias savaitines išmokas bedarbiams nuo \$147 padidins iki \$160. Tuo pačiu bus padidintos ir įmokos. Lig šiol jos buvo skaičiuojamos iki \$220 uždario, o dabar bus iki \$240. Įmokų padidinimas palies tuos kanadiečius, kurie per savaitę uždirba \$240 ir daugiau. Iš tokių asmenų nedarbo draudai bus atskaitoma ne \$3,30, bet \$3,60. Mokestis darbovietėms už jų draudą pakeliamas nuo \$4,62 iki \$5,04.

Kvebekietis teroristas J. P. Charette, septynerius metus praleidęs Kubeje, nori grįžti Kanadon ir prisiimti bausmę, jeigu ji bus paskirta. Jis yra įtariamas bombų sprogdimu 1968-69 m., kai tokios akcijos ėmėsi separatistinis Kvebeko Išlaivinimo Frontas. Amerikiečiai jį yra apkaltinę lėktuvo pagrobimu. Kubeje J. P. Charette dirbo vertėju kompartijos oficioje "Granma", turinčiame anglų ir prancūzų laidas.

Ateitininkų žinios

Vyr. moksleiviai organizuoja re kolekcijas, kurios įvyks gruodžio 2-4 d.d. Gerojo Ganytojo vienuolyne (Sisters of Good Sheppard) Sharon, Ont. Rekolekcijas ves kun. A. Saulaitis, SJ, ir ses. Ignė. Kviečiami ir ne ateitininkai nuo 15 m. amžiaus. Bus parūpintas nuvažiavimas. Informacijos teikia ir registruoja Rūta Girdauskaitė tel. 536-4537.

Tėvų susirinkimas įvyko praėjusį sekmadienį Prisikėlimo par. patalpose. Komiteto pirm. L. Dūda ir ižd. A. Slivinskas padarė pranešimus. Tėvų komiteto veikla labai daug padeda jaunimui, ypač finansiniuose reikaluose. Išrinkta nauja valdyba, į kurią įėjo: Z. Girdauskas, J. Stravinskas, A. Slivinskas, G. Kaknevičienė, A. Stungurienė ir A. Padolskienė. Išreikšta nuoširdi padėka L. Dūdai, kuris daug metų pirminkavo komitetui ir idėjo daug darbo.

Bendros ateitininkų Kučios įvyks gruodžio 11 d. Prisikėlimo par. salėje.

Skautų veikla

• Visi ir visos kviečiami į ASS Toronto skyriaus rengiamą popietę lapkričio 27 d., 4 v.p.p., Prisikėlimo Parodų salėje. Apie Braziliją kalbės ir skaidres rody s.v.s. kun. A. Saulaitis, SJ.

• Ačiū broliui Vl. Morkūnui už pašnekesį vilkiukams. Jų sekanti suėiga — lapkričio 28 d.

• Gruodžio 11 d., 11 v.r., abiejų tautų vadijų posėdis skautų būkle.

• Mindaugo dr-vės rudens iškyla lapkričio 27 d. Oras nesvarbu. Visi renkasi 9.30 v.r. prie skautų būklo. Grįšim 4 v.p.p.

• Telkime vis daugiau skautiškų leidinių LN bibliotekoje. Sudarytas tam atskiras skyrius.

• Gruodžio 4 d. — skn. Stepo Kairio muzikinio vieneto koncertas Lietuvių Namuose. Pradžią 4 v.p.p. Skautai, jų tėveliai, rėmėjai, vadovai-vės dalyvaukime šioje popietėje, kur bus paminėtas vieneto dešimmetis. Įėjimas — laisva auka.

• Br. Kvikiolo paroda "Kovoianti Lietuva" — lapkričio 27 d. Lankymas: 9 v.r. — 1 v.p.p. C. S.

SPORTAS LIETUVOJE

Vilniaus "Žalgirio" futbolininkai — pirmoji lygoj. Žalgiriečiai, lengvai laimėję antrosios futbolo lygos pirmosios zonos pirmenybes, užtikrino teisę dalyvauti šešių komandų kovose dėl perėjimo į pirmąją Sovietų Sąjungos futbolo lygą. Šiose kovose susitiko šešios II lygos komandos, laimėjusios zonines pirmenybes. Burtų keliu jos buvo suskirstytos į tris grupes. "Žalgirio" treneris B. Zelkevičius savo komandos varžovų ištraukė Nalčio "Spartaką", treniruojamą I. Zolotuchino. Pirmojon lygon turėjo būti perkeltos trys futbolo komandos, nugalėjusios burtų keliu iškintus varžovus. Pirmąjį susitikimą su "Spartaku" Nalčio aikštėje "Žalgiris" pralaimėjo 0:1. Lapkričio 8 d. abiejų komandų susitikimas įvyko Vilniuje. Jį transliavo televizija ir radijas visai Lietuvai. Spartakiečiams būtų užtekę šias rungtynes baigti lygiomis, o žalgiriečiams reikėjo užsitikrinti pergalę ir išlygti Nalčio susilauktą pralaimėjimą. Šį susitikimą E. Riabovo įvarčio dėka 1:0 rezultatu laimėjo "Žalgiris". Kadangi abi komandos turėjo po vieną laimėjimą, galutiniam sprendimui prireikė trečiųjų rungtynių, kurioms tokiu atveju parenkama neutrali futbolo aikštė. Sprendimas buvo padarytas lapkričio 10 d. Moldavijos sostinėje Kišiniove. Pirmąjį įvartį paseikė spartakietis R. Bekovas. Baigiantis pirmajam kėliniui, rezultatai tolimu stipriū smūgiu išlygino J. Jurgelevičius, o antrojo kėlinio 19 minutę įvartį įmušė žalgiriečiai E. Riabovas. Šias lemiamas rungtynes 2:1 laimėjo "Žalgiris", užsitikrindamas teisę sekančiais metais žaisti pirmoje lygoje.

Motėrų rankinio turnyrą Bukarešte laimėjo jugoslavės, 19:13 rezultatu nugalėjusios rumunes. Sovietų Sąjungos rinkinei teko IV vieta. Jos eilėse žaidė trys lietuvaitės — A. Cesaitytė, G. Garšvinskaitė ir S. Maziškaitė.

Baigminės Sovietų Sąjungos vyrų rankinio varžybos įvyko Alytuje. Čempionais tapo Maskvos aviacijos instituto rankininkai, įveikę maskviečių "Kuneevo" komandą 23:22. Kauno "Granito" rankininkams teko trečioji vieta. Baiginiame susitikime jie nugalėjo Zaporozės industrinio instituto atstovus 26:19.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 245-1617

COMMERCE REAL ESTATE Ltd.

894 St. Clair Ave. W.

EGLINTON-MARLEE \$15.000 įmokėti, mūro atskiras, 20 metų senumo, 3 butų namas. Butas po 2 miegamuosius ir du garažus. Lieka viena skola. Skubus pardavimas. Žema kaina.

BARRIE, 3.000 įmokėti. Priekis prie didelės gražios upės, 10 akrų dirbamos žemės. Leidimas pastatams statyti.

HIGH PARK AVE, prie pat Bloor gatvės, \$30.000 įmokėti. Atskiras mūro namas, 8 kambarių. Geras investavimas.

JIESKAU gero dviejų butų su balkonais namo.

KAS NORĖTŲ GAUTI \$40.000 I ar II paskolą (mortgičių) ant nekilnojamo turto?

J. KUDABA

Telefonas 653-3225, namų 783-2105

REAL ESTATE LTD.
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narysTelefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR
NETOLI LIETUVIŲ NAMŲ

PACIFIC-BLOOR, atskiras plytų namas, trijų augštų; pilnai modernizuotas, dvi prausyklos, privatus įvažiavimas. Netoli Bloor ir High parko.

BLOOR-SHAVER, mūrinis vienaugštis, 3 miegamųjų su prijungtu garažu. Užbaigtas rūšys (baras). 50 pėdų priekis. Sklypas su vaismedžiais. Greitas perėmimas.

NETOLI PRISIKĖLIMO parapijos šventovės keturbutis. Gražūs, erdvūs butai po 4 kambarius. Alyva šildomas. Keturi garažai. Nėdelis įmokėjimas ir viena atvira skola.

KLAUSKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

MISSISSAUGA, prabangus vienaugštis ant didelio sklypo, 4 miegamųjų; 3 modernios prausyklos, nauji kilimai. Prašoma kaina tik \$89.000. Vertas daug daugiau.

QUEEN-CALENDER, atskiras plytų namas per 3 augštus; 3 modernios virtuvės ir prausyklos, gerame stovyje su visais įrengimais. Testamentinis palikimas. Prašo tik \$55.000.

QUEEN-COWAN, 12 butų PARDUOTAS skirstytas į 4 butus; privatus įvažiavimas. Prašoma kaina \$99.900.

VARSITY-DUNDAS, 6 kambariai, su užbaigtu rūsiu; namas apie 18 metų senumo, modernus, su privačiu įvažiavimu, įmokėti tik \$8.000.

WESTON RD.-EGLINTON, naujai atremontuota krautuvė, plius 4 kambarių butas; gera vieta betkokiam verslui, įmokėti apie \$10.000.

TRIBUTIS — PACIFIC — BLOOR PARDUOTAS trijų; 2 butai po tris miegamuosius, 1 viešas tualetas, 15 metų senumo. Vandeniui-alyva šildomas. PARDUOTAS. Geroj vietoj ir gerame stovyje. Prašoma kaina — \$119.000.

VAKARAIŠ SKAMBINKITE Į NAMUS

S. Jokubaitis

537-2869

A. Garbenis

489-1543

Taupyk ir skolinkisPirmutiniame ir didžiausiam
TORONTO LIETUVIŲ
KREDITO KOOPERATYVE**PARAMA**

MOKA:

8¼% už 1 m. term. dep.
9% už pensijų ir namų planą
7½% už spec. taupymo sąsk.
7% už taupymo s-tas
6% už čekių s-tas (dep.)

IMA:

9½% už asm. paskolas
9¼% už mortgičius

AKTYVAI virš 18 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10.000 ir mortgičius iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybė apdrausta sutaupų dydyje, bet ne daugiau \$2.000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10.000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgičiai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniais ir penktadieniais — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniais — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniais uždaryta).

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West,
Telefonai: 532-8723 Toronto, Ontario
ir 532-1149 M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas

Individualūs užsakymai, pasiūtus eilutes, sportiniai švarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnionių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene)

1113 Dundas St. W.,
Toronto 3, Ontario

Tel. 533-5454

Lietuviams daroma
NUOLAIDA**A & B ELECTRIC CO.**

įveda elektrą į pramonės, prekybos pastatus ir gyvenamuosius namus

ALBINA ARTIČKONIS GINTAS ARTIČKONIS

Miesto leidimas E-1079 Skambinti (collect)

Nemokamas įkainojimas Tel. 1-936-4612

TIM'S AUTO BODY LTD.

Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.

24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.)

Toronto, Ont., M6R 1V5

FILTSOS BROS

Telefonai 533-8451, 533-8452

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ontario L5H 1G4

Louis Temporale — oficialus skulptorius —

Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakyms atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757

"Kovojanti Lietuva" — Br. Kvikiolio paruošta retų dokumentų, įdomių nuotraukų bei gausios spaudos paroda bus lapkričio 27, sekmadienį, 3 v.p.p., Lietuvių Namuose. Programoje dalyvaus visos trys "Atžalyno" šokių grupės ir dainuojantis trejetukas "Vasaros garsai". Nuo 1 v.p.p. veiks bazaras, kuriame kiekvieną dieną bus parduojami gausūs laimikiai. Taip pat bus platinami ir stambesnių fantų loterijos bilietai. Prašome tėvelius, vaikus, draugus ir rėmėjus ateiti ir praleisti porą valandėlių jaunimo tarpe. Pasivaikinsite kava, pyragais ir parmesite mūsų šokių ir dainininkų pastangas. Įėjimas — laisva auka.

Kun. A. Saulaitis, SJ, lapkričio 27, sekmadienį, 4 v.p.p., Prisiškėlimo Parodų salėje rodydamos skaidres ir kalbės apie Braziliją. Popietę rengia akademikų skautų-čių Toronto skyrius. Įėjimas — laisva auka.

Vysk. V. Brizgio pagerbtuvės rengiamos gruodžio 4, sekmadienį, jo 50 metų kunigystės sukakties proga. Kadangi jis yra ir Kanados lietuvių katalikų vyskupas, reikėtų, kad pagerbtuvės dalyvautų ne tik torontiečiai, bet ir kitų vietovių lietuviai. Iškilmės prasidės Prisiškėlimo šventovėje 4 v.p.p. koncertacinėmis Mišiomis, kurias atnaušaus pats Sukaktuvinių ir keliolika kunigų, atvykusių iš kaimyninių parapijų. Pamokslą pasakys kun. dr. F. Jucevičius iš Montrealio. Po Mišių Prisiškėlimo salėje bus pagerbtuvių banketas, kuriame žodį tars ir pats Sukaktuvinių.

Meninę dalį atliks "Aido" choras iš Hamiltono. Bilietai (po \$10 asmeniui) jau gaunami visose parapijose. Jei kur susidarytų grupė 8 ar 10 asmenių, gali užsisakyti atskirą stalą. Pagerbtuves rengia KLK Centras, pirmininkaujamas dr. J. Sungailos.

Veiklos dešimtmetį minėdamas, sktn. Dešinio Kairio muzikinis vienetas koncertuos gruodžio 4, sekmadienį, 4 v.p.p., Lietuvių Namuose. Repertuare — per 20 liaudies dainų bei kompozicijų. Šiuo metu vieneta moko muz. V. Verikaitis, ypatingą dėmesį skirdamas tiems, kurie vyksta į Australiją.

FLYNN'S gėlių krautuvė
(savininkai latviai)
Gėlės įvairioms progoms. Pristatoma 2 kartus į dieną į visas ligonines ir laidotuvių namus. Savininkė DIANA WALTERS pataria ir su tvarko gėles vestuvėms. Adresas:
139 Roncesvalles Ave, Toronto, Ont. M6R 2L2. Tel. 534-2424

Lietuviška maisto krautuvė
EUROPEAN MEAT & DELICATESSEN
2899 Bloor St. W., prie Prince Edward
Tel. 233-9783 **NAUJI LIETUVIAI SAVININKAI**

FRANK BARAUSKAS LIMITED, REALTOR
3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8
Istaigos telefonas: **233-3323**
Toronto — skambinkite Barauskui 743-0100
Wasagoje ir Stayneryje — mūsų atstovui David Van Cise (705) 428-3725

BALTIC EXPORTING CO.
SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRASTUS IR SOV. SĄJUNGĄ
• Priiame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.
Darbo valandos: 9 v.r. — 6.30 v.v.; šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
Telefonas **531-3098** Savininkai S. ir F. Janavičiai

DRAUDA
Balio Maskeliūno įstaiga
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

KLB Toronto apylinkės tarybos posėdis įvyko lapkričio 15, antradienį, L. Namuose. Posėdį pradėjo valdybos pirm. P. Šturmąs, pakviestas susirinkimui pirmininkauti J. R. Simanavičius, sekretoriauti — G. Lapienė. Posėdyje dalyvavo 33 atstovai. Praėjusio posėdžio protokolą skaitė R. Žilinskienė. Valdybos veiklą apžvelgė P. Šturmąs, apie išdą kalbėjo I. Simanavičiūtė ir apie Karavano "Vilniaus" paviljoną — V. Bireta. Revizijos komisijos aktą perskaitė V. Aušrotas.

Svarbiausias valdybos rūpestis buvo surengti Vasario 16 minėjimą ir paruošti Karavano "Vilniaus" paviljoną. Išdė šiuo metu yra per \$3.000, o "Vilniaus" paviljonas davė apie \$1.200 pelno. Buhalterija yra vedama tvarkingai.

Senoji valdyba atstiatydydino ir buvo išrinkta nauja, kurią sudaro šie asmenys: kun. P. Ažubalis, I. Simanavičiūtė, A. Tautkevičiūtė, B. Paliulytė, B. Bilkštytė-Richardson, A. Šileika, H. Steponaitis ir A. Juzukonis. Revizijos komisija liko ta pati: V. Aušrotas, I. Zemaiteienė ir B. Saplys.

Sumanymuose iškilo rinkimų tarybos atstovų klausimas. Buvo gana stipriai pasisakyta prieš posėdyje nedalyvavusius rinktus tarybos narius (iš 25 dalyvavo tik 11). Ešą, jie privale tokiuose posėdžiuose dalyvauti. Kitaip jie neatlieka prisiimtoms tautinės pareigos. Buvo siūlyta įvairių priemonių kaip geriau išrinkti solidarumo įnašus, nes iki šiol jų išrenkama mažoka.

Posėdį baigė jo pirm. J. R. Simanavičius, linkėdamas naujai valdybai našios veiklos.

KLB Toronto apylinkės valdyba pirmame posėdyje lapkričio 17 d. pasiskirstė pareigoms: pirm. Algis Juzukonis, vicepirm. ir informacija kun. P. Ažubalis, vicepirm. ir ryšininkas su šiais metais Toronte vykstančiomis Pasaulio Lietuvių dienomis Andrius Šileika, sekr. Brigita Paliulytė, išd. Henrikas Steponaitis, parengimų vadovė Irena Simanavičiūtė, ryšininkė su jaunimo organizacija mės Aldona Tautkevičiūtė, kultūrinį reikalų vadovė bei atstovė Maironio mokyklos taryboje. Birutė Bilkštytė-Richardson.

Toronto latviai iškilmingai paminėjo 59-šias Latvijos nepriklausomybės paskelbimo metines lapkričio 18 ir 20 dienomis. Lapkričio 18 d. latvių jaunimo sąjungos iniciatyva buvo surengtos budėtuvių prie miesto rotušės. Nuo 7 v.r. iki 7 v.v. aikštėje stovėjo Kanados ir Latvijos vėliavos, atitinkami plakatai ir demonstrantai, kurie ejo sargybą pasikeisdami. Vakarop susirinko apie 400 latvių, kurie su žvakėmis ejo aplink rotušės ankštę ir prie jos prieinančiomis gatvėmis. Užbaigai visi dalyviai, išsiskirė po du, šaligatviais nužygiavo į šventovę. Šiomis budėtuviomis domėjosi ne tik praeiviai, bet ir spaudos bei televizijos korespondentai.

Lapkričio 18 d. vakare Kanados Latvių Federacija Toronto Lietuvių Namuose surengė priėmimą kitataučiams svečiams, kurių atsilankė nemažai būrys. Federacinės provincinės ir savivaldybinės valdžios atstovai pasakė sveikinimo kalbas, o pianistė, Baltre, neseniai emigravusi iš okup. Latvijos, atliko porą muzikinių kūrinių. Pažymėtina, kad jos vyras yra žydų kilmės smuikininkas Geringas, gyvenęs bei mokėsis Vilniuje. Jis taip pat dalyvavo priėmime ir su lietuvių atstovais kalbėjo lietuviškai. Iš lietuvių priėmimo dalyvavo KLB pirm. J. R. Simanavičius, p. Szalowska-Kaveckaitė, kun. Pr. Gaida ir A. O'Donohue.

Lapkričio 20 d. iškilmingas minėjimas įvyko Toronto universiteto "Convocation" salėje. Lietuvių vardu žodį tarė gen. konsulas dr. J. Žmuidzinai. Taipgi dalyvavo KLB pirm. J. R. Simanavičius. Latvijos konsulas dr. Upenieks kvietiniams svečiams suruošė priėmimą savo namuose.

ARIA DANIELIŪTE-SCHWEINBERGER, Marijos ir Antano Danielių duktė, šiais metais baigusi sociologiją Yorko universitete bakalaureis laipsniu. Studijavo atliekamuo mokytojos darbo laiką, dėjo studijos truko septynerius metus. Nors šeimoje turi tris vaikus, bet ketina tęsti studijas toliau

DALIA LAPIENYTĖ, šiais metais baigusi mikrobiologiją bakalaureis laipsniu mikrobiologijos universitete. Taip pat yra baigusi Delhi lietuvių šeštadieninę mokyklą ir dalyvavusi tautinių šokių grupėje "Palanga"

London, Ontario
LIETUVIŲ CHORAS, ruošdamasis dalyvauti Pasaulio Lietuvių Dienose — dainų šventėje Toronte sekančią vasarą, reguliarias repetitijas pradėjo lapkričio 20, sekmadienį, 11 v.r., parapijos salėje, 1414 Dundas St. Repeticijos vyks sekmadieniais tuo pačiu laiku. Nauji ir buvę choristai kviečiami dalyvauti. Choriui vadovauja Rita Vilienė. Informaciją reikalui kreiptis į G. Petrasienę tel. 438-8983. C.

VIENTINIO UNIVERSITETO (University of Western Ontario) studentų laikraštis "The Gazette" 1977. XI. 1 išspausdino biochemijos studento Algio Jusio laišką "Keep your eyes on the Soviet Union". Jo autorius atsiliepia į P. Burnellio laišką, liečiantį P. Afrika. Ta proga jis išdėsto faktus apie Sov. Sąjungą kaip pavergėją tautų, kurių tarpe yra ir lietuviai bei Lietuva. A. Jusys sako vasarą buvęs okup. Lietuvoje su savo tėvais 4 dienas ir matęs tenyktį gyvenimą iš art. Kanadiečiams akis eka atvėrė ledo ritulio rungtynės Maskvoje. Ten jie pamatė sovietinę tikrovę, sovietų norą viską gauti iš vakariečių, bet jiems nieko neduoti.

Vakariečių spaudoje eša daug rašoma apie žiaurumus P. Afrikoje, Uganda, bet tyliama apie juos Sov. Sąjungoje. Lietuva esanti rusų pajungta nuo 1793 m. su 21 metų pertrauka po I D. karo. P. Afrikoje esanti galimybė sukilti, o Sov. Sąjungoje jos nėra. Sovietų pavergtom tautom gali padėti tik laisvasis pasaulis. Ta linkme turėtų eiti laisvųjų kraštų politikai. Dėlto JAV prez. J. Carterio veikla žmogaus teisių srityje esanti labai vertinga.

Baigdamas ilga savo laišką, A. Jusys rašo: "Norečiau pastebėti paskutinį dalyką. Būdamas Lietuvoje

Didžiausias lietuvis...

(Atkelta iš 3-čio psl.)
nuošimtis yra tokių vaikų, kurie patys, niekieno neraginami ir neverčiami, mokosi. Dažniausiai vaikams reikia impulso, pagrinimo ir net prievartos.

Turi reformuoti ir lituanistinę mokyklą ta prasme, kad sugėbėtų nuolatinį raginimą, kartojimą ir liepimą įkalti į vaiko sąmonės gelmes lietuviškumo vertybę, lietuviybės idealą, pagarbą viskam, kas lietuviška, kas liudija žmogų ar daiktą, priklausantį lietuvių tautai, lietuvių kultūrai, lietuviui ar Lietuvai. Visi mokytojai, neatsižvelgiant į dėstomą dalyką, turi ateiti į talką ir kiekviena proga priminti lietuviškos knygos ar lietuviško rašto vertybę, savo lietuviško vardo ir pavardės gerbimą, nelei-

PADEKA

Reiškiu nuoširdžią padėką miestams tautiečiams bei draugams už aplankymą manęs Sv. Juozapo, Princes Margaret ir Riverdale ligoninėse mano ligos metu š.m. gegužės, liepos-lapkričio mėn. Dėkoju dr. A. Pacevičiui už pasiuntimą į Sv. Juozapo ligoninę, Princess Margaret ligoninės vedėjai dr. Allison ir daktarams Bobrowsky ir Lepine už padarytą operaciją Princess Margaret ligoninėje. Dėkoju lankytojams: Prisiškėlimo parapijos kunigams B. Mikaluskui, OFM, ir E. Jurgučui, OFM, p.p. Salčiams, Kavaliūnams, Gataveckams, J. Juodikaitienei, W. Lastauskiui ir Broniui Lybui.

Dėkoju Riverdale ligoninės dr. Montague, už labai gerą patarnavimą Mrs. Elbert Christinai, Mrs. A. Harpis, slaugėms — Sandrai Fitzmens, Choto Aldo, Sofijai Ampil, Sammy Beharry ir visiems kitiems tarnautojams.

Labai nuoširdžiai dėkoju visiems, kurie mane lankė ligoninėse, atsiuntė gėles ir sveikinimo korteles.

Dar kartą Jums visiems ačiū — Juozas Jurgaitis

ŠYPSENOS

Būsimasis laikas
Lietuvių kalbos pamokoj:
— Koks bus būsimasis laikas veiksmažodžio "vogti"?
— Sėdėti kalėjime, pone mokytojai.

Negeras gydytojas
— Ar tau patinka mūsų gydytojas, Joneli?
— Kodėl jis turi man patikti? Maniau, jog bent dvi savaites nereikės eiti mokyklon, o jis mane išgydė per dvi dienas.

Atsakė į klausimą
— Koks yra skirtumas tarp perkūno ir elektros?
— Perkūną gauname nemokamai, o už elektrą reikia mokėti.
Parinko Pr. Ais.

Thunder Bay, Ont.

PRAEJUSIA VASARA mūsų miestą aplankė daug turistų, ypač amerikiečių. Įvairių įdomybių tarpe jie rado tautybių parką su lietuvių skyriumi.

TARNYBINIAIS REIKALAIS atvyksta lietuvių iš Toronto ir kitų vietovių, trumpai pagyvena ir vėl iškvyksta. Būtų gera, jei bent keletas lietuvių čia apsigyventų.

ISKELIAMO AMŽINYBEN. Ši rudens mirė senosios kartos lietuvis Vincas Markus, 84 m. amžiaus. Jis čia įsikūrė atvykęs iš JAV 1911 m. ir dirbo kaip rangovas. Gyveno savo statytame name prie mirusio brolio Justino šeimos. Jo artimiesiems reikiame nuoširdžiai užuojauta. — Lapkričio 4 d. palaiduojam Ema Stukonienė, 74 m. amžiaus. Ji buvo suome, gimusi Suomijoje. Sirgo astūnerius metus. Mūsų tautiečiai, kurie tik galėjo, dalyvavo laidotuviuose. Vietni jų atnešė gėlių, iki auksojo širdies ligų fondui (\$39). Po laidotuvių p. Stukonio namuose įvyko vaišės. Vėlonės vyru ir artimiesiems reikiama gilia užuojauta.

PRIES 90 METŲ buvęs potvynis pasikartojęs šiais metais. Dėl smarkaus lietaus buvo apsemta daug namų rūsių, keletas ūkių ir miestelių. E. J.

vasaros metu, peržiūrėjau keletą komunistinių laikraščių. Propaganda, kuria skaičiau, mane labai suerzino. Vienas tos propagandos dalykų turėtų būti įdomus ir jums, būtent, sovietų laikysena Kvebeko nepriklausomybės klausimu. Sov. Sąjungos komunistų partija remia pavergtus kvebekiečius, reikalaujančius laisvės. Sovietai! Laisvė! Juokinga, bet dėl tam tikrų priežasčių aš nesijuokiu." Kor.

džiant jos iškreipti, lietuvių tautos ir valstybės ženklų reikšmę ir svarbą, lietuviškų papročių ir tautinių švenčių išlaikymą. Visa, kas lietuviška, sudaro lietuviybę, ir tos lietuviybės idealą reikia taip įstiprinti ir vaiko ar jaunuolio sąmonėje, kad iš jos per visą ilgą amžių neiškristų, kad lietuviybė taptų neatskirama asmens dalimi. Tik tokie lietuviai jaunuoliai nuetaus ir ilgai išliks sąmoningais lietuviais.

Manyčiau, kad tas didysis rūpestis mūsų jaunimu turi lydyti kiekvieną lietuvių žingsnį visur ir visada. Užsimiršimas ar nesuvokimas — didelis nuostolis lietuvių išsivijai ir lietuvių tautai. Tikėkime, kad po skaudžios pamokos būsime budresni.

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Čikagos lietuvių horizonte

NAUJAS DIREKTORIUS
Lietuvių jėzuitų provincijolas kun. L. Zaremba lapkričio 7 d. nauju Jaunimo Centro Čikagoje direktoriumi paskyrė kun. Antaną Saulaitį, SJ, praėjusį pavasarį iš P. Amerikos perkeltą į Čikagą. Ligšiolinis JC dir. kun. A. Kezys jau senokai prašė jį atleisti iš direktoriaus pareigų, nes nori daugiau laiko skirti foto menui, filmams, knygų leidyklai ir JC išlaikomai televizijos programai. Pagaliau jo prašymas liko patenkintas, ir kun. A. Kezys pareigas palengva perduoda naujam direktoriui. Kun. A. Saulaitis bus septintasis JC direktorius. Idomu, kad paskutiniai trys direktoriai — kun. G. Kijauskas, kun. A. Kezys ir kun. A. Saulaitis — į lietuvių jėzuitus įstojo ir šventimus gavo jau šiame krašte. Naujasis JC direktorius, pats išaugęs skautų organizacijoje, yra didelis jaunimo draugas ir taip pat plunksnos žmogus. Nemažesnis jaunimo draugas buvo ir kun. A. Kezys, gražiai JC administravęs ir tvarkęs trejus metus. Praėjusio spalio mėn. per keturis savaitgalius jis suorganizavo puikiausius JC 20 m. sukakties renginius. Tikimės, kad lietuviška šviesa iš JC tokiu pat skaidriu žiburiu švies ir toliau, jį administruojant naujam direktoriui. JC vicedirektoriaus pareigose ir toliau pasilieka kun. V. Gutauskas, SJ, o ūkinis reikalus tvarko prievažda A. Vaičaitis.

RINKTINIS NUOTRAUKOS
Lapkričio 11 d. Jaunimo Centro apatinėje salėje atidaryta metinė lietuvių fotografų išsivijioje paroda. Nuotraukas išstatė 38, daugiausia jaunosios kartos, fotografai ir garbės svečias M. Ivanauskas. Dauguma parodoje dalyvaujančių fotografų yra iš Čikagos ir keli iš rytinio pakraščio. Kanada šioje parodoje visai neatstovaujama. Parodos atidaryme dalyvavo daug žmonių, o vertintojų komisija, susidedanti iš dail. V. Luko, foto menininko A. Urbos ir amerikiečio foto specialisto W. Joseno, premijas paskyrė šiem parodos dalyvams: juoda-balta I premija — K. Daugėlai, II — P. Ragui, III — V. Staškevičiui; spalvotų nuotraukų I premija — R. Bartuška, II — Algirdui Grigaičiui, III — E. Būtenui ir K. Norvilui. Parodos komiteta šiais metais sudarė taip pat jaunosios kartos atstovai: K. Norvilas, E. Būtenas, R. Bartuška, R. Damijonaitis ir L. Regis, globojami kun. A. Kezio, nes kaip tik šis foto menininkas daugumą jų paskatino susidomėti fotografijos menu.

BENDRUOMENĖS SUKAKTIS
JAV LB Vidurio Vakarų apygarda mini 25 m. sukaktį. Apygarda, kuri tada vadinosi "Čikagos apygarda", buvo įsteigta 1952. XI. 24. Šiuo metu į apygardą įeina 15 LB apylinkių. Apygardos ribose veikia 11 liutuanistinių mokyklų. Taip pat dirbama kultūriname, švietimo ir poetose žygiuojančius.

FLORIDA
THE FARGO MOTEL
10810 Gulf Boulevard
Treasure Island
St. Petersburg, Fla. 33706, USA
Tel. (813) 360-0878
MOTELIS ant Meksikos įlankos kranto, Treasure Island centre, gražiausiame pajūryje. Miegamieji kambariai, kambariai su virtuvėmis ir apartamentai. Visur spalvotos televizijos, netoli restoranai, naktiniai klubai, žvejyimo vietos, golfo ir teniso aikštės, šventovės, krautuvės ir t.t.
Visus maloniai kviečia lietuviai savininkai — ALFONSAS IR TERESĖ ZEBERTAVICIAI

HETHERINGTON
(9 v.r. — 5.30 v.v.)
Marius Rusinas **Tel. 531-4674**
1651 BLOOR STREET WEST, TORONTO ONTARIO

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD. ir REAL ESTATE REALTOR
W. G. DRESHER
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B BLOOR STREET WEST — ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

Okulistas
L. LUNSKY, R.O.
M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas
S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave.
(prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas **531-4251**
Pacientai priimami susitarus telefonu

INSURANCE
★ Namų • Gyvybės
★ Automobilių
★ Komerciniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

**Lapkričio 27,
sekmadienį,
8.30 valandą vakaro
"ALADDIN" teatre,
2637 Yonge Street,
TORONTO "AITVARAS"**

vaidina STASIO PILKOS komediją
"Žemės rojus"

lėjimas — \$3.00

Visi maloniai kviečiami atsilankyti.

Rengėjai: Šeštasis Daugiakultūris Teatrų Festivalis

TORONTO

Anapilio žinios

Tel. 277-1270

— Ši sekmadienį prasideda Adventas — keturių savaitių laikotarpis prieš Kalėdas.

— Tradicinių Kalėdų plotkelių bus ši sekmadienį parapijos knygyne.

— Praėjusį sekmadienį buvo prisiminta kovojanti Lietuva, švenčiant Lietuvos kariuomenės šventę. Vie-nuoliktos val. pamaldos dalyvavo Toronto VI. Pūtvyo šaulių kuopa organizuotai su vėliavomis. Pamaldos baigtos Lietuvos himnu.

— Parapijos vadovybės kvietimas padėti kaikiurims šventovės, ypač zakristijos, įrengimų darbams talkos būdu, rado gražų atgarsį. Šią savaitę minėti talkos darbai pradėti, vadovaujant M. Žaliauskui ir A. Aulinskui.

— Šventovės statybos fondui au-kojo \$500: a.a. Julijus Pargaliauskio prisiminimui; \$200: S. J. Paketūrai (Rodney, Ont.); \$150: B. G. Trinkos; po \$100: M. Petravičienė ir L. Re-meikienė (a.a. Jono Remeikio prisiminimui). Geradariams nuosirdi pa-dėka.

— Pirmosios Komunijos pamokos vyksta sekmadieniais 10.15 v. ryto. Pamoka baigiasi prieš 11 val. pamal-das. Jei susidarytų lietuviškai nemo-kančių grupė, būtų paruošiama at-skirai.

— Bilietai į banketą vysk. V. Briz-giui pagerbti gaunami Anapilyje sekmadieniais po pamaldų.

— N. Metų sutikimui Anapilio sa-lėje bilietai gaunami sekmadieniais po pamaldų.

— KLK Moterų Dr-jos šios para-pijos skyrius Marijos Nekalto Pra-sidėjimo proga rengia agapę su programa.

— Lapkričio 17 d. Šv. Jono liet.kapinėse palaidotas a.a. Jonas Re-meikis iš Sudburio, Ont. Vėlonies šeimai ir visiems giminiams nuosirdi užuojauta.

— Pradėdant ruošti kalėdinių giesmių repertuarą, kviečiami įsi-jungti nauji choristai.

— Pamaldos: ši sekmadienį 10 v. už p.p. Petraičių šeimos mirusius ir a.a. Oną Ališauskienę.

Lietuvių evangelikų liuteronų Isganytojo parapijos žinios

— Pirmadienį, 7.30 v.v., šventovė-je choro repeticija.

— Penktadienį konfirmandų pa-mokų nebus, nes parapijos klebonas dalyvaus lietuvių evangelikų liute-ronų "Tėviškės" parapijos 25 metų sukakties minėjime Čikagoje.

— Sekmadienį pamaldos — 9.30 v.r. su sekmadienio mokykla. Pamal-das laikys dijakonas Ričardas Hiršas ir Petras Štūrmis. Tai bus pirmos Advento pamaldos.

— Pr. sekmadienį lietuviai evan-gelikai pamaldose prisiminė miru-sius bei turėjo metinį lietuvių kapi-nių aplankymą. Buvo prisiminti pa-maldose visi, kurie mirė metų lai-kotaryje, bei tie, kurie buvo už-prašyti maldininkų iš anksto. Taip pat buvo prisiminti Lietuvos kariai. Pamaldose dalyvavo Toronto jūros šaulių kuopa "Baltija", kuri prie altoriaus padėjo vainiką už mirusius bei su vėliavomis būdavo. Pamal-dose bei kapinėse dalyvavo gausus Toronto lietuvių pensininkų draugijos būrys, kurių mirusieji taip pat buvo prisiminti. Jų tarpe buvo taip pat draugijos pirmininkas. Kapinėse bu-vo pašventinti penki paminklai.

— Dėmesio! Nesusidarius užtek-tinai keleiviu, autobusai į Čikagą at-šaukiamas.

GELES IVAIRIOM PAGROM (pagal susitarimą), ypač vestuvėms — jaunajai, pamerėms, stalų papuo-šimui, korsižams ir kt. Skambinti V. Šiminkevičienei, telefonu 763-6256 po 6 valandos vakaro Toronte.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tua-letų ir prausyklų įrengimo darbus už prielanką kainą. Skambinti 769-5024, Toronte.

PHOENIX ARIZONA. Norintieji čia įsikurti rašykite man: D. Zakaras, 1239 E. Las Palmarias, Phoenix, Arizona 85020, USA. Tel. (602) 997-5218. Aš mielai padėsiu.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Iškilmingai buvo paminėta Kristaus Karaliaus šventė ir Lietu-vos kariuomenės atkūrimo sukaktis per 11.30 v. Mišias, kurias aukėjo klebonas kun. Augustinas Simanavi-čius, OFM. Pamokslą pasakė kun. B. Mikalauskas, OFM. Organizuotai da-lyvavo kūrėjai savanoriai, skautų tuntai, jūros šauliai, jūros skautai ir kitos organizacijos su savo vėlia-vomis.

— Pirmosios Komunijos pamokos vyksta sekmadieniais po 10 v. Mišių pas seselės, 57 Sylvan Ave., o pamo-kos Sutvirtinimo sakramentui prasi-dės pirmąjį gruodžio sekmadienį.

— Sveikiname Vidą Adomonytę ir Petrą Thomas, susituokusius mūsų šventovėje lapkričio 19 d.

— Giliai užjaučiame Joną Maniū-ka, kurio pusbrolis Feliksas Baraus-kas ir sūnė J. J. Jeronimas Valadkevi-čius mirė Lietuvoje.

— LRK Šalpos vadovybė atsiuntė laišką, dėkodama mūsų parapijie-čiams už \$3.388.25 auką, kuri buvo surinkta š.m. kovo mėn. Religinei šalpai galima aukoti betkada. Visos aukos bus persiųstos į Religinės Šal-pos centrą.

— A.a. Julius Pargaliauskas savo testamente paliko mūsų parapijai \$1.500.

— Uždaros vyrų rekolekcijos įvyks gruodžio 9-11 d.d. King City, Mary-lake vienuolyne.

— Br. Kvickio paroda "Kovojanti Lietuva" bus ši sekmadienį, lapkri-čio 27, nuo 9 iki 1 v.p.p., Parodų sa-lėje.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už Sofiją Budrevičienę, užpr. J. Maniūšką, 8.30 už Valeriją ir Kazį Zarus, 9 v. Vėlinių novenos Mišios, 9.30 už Jo-ną Kalinauską, užpr. O. Kalinaus-kienė, 10 v. už Solomėją Jurgutavi-čienę, užpr. Pr. J. Bakšiai; sekma-dienį 8 v. už Mariją Bieliauskienę, užpr. L. Bieliauskaitę, 9 v. Vėlinių novena, 10 v. už Antaną ir Antaniną Vaškevičius, užpr. J. A. Vaškevičią, 11.30 už parapiją, 7 v. už Liudą Imbrasię, užpr. R. Bakevičienę.

Lietuvių Namų žinios

— Pr. sekmadienio popietėje da-lyvavo apie 230 asmenų. Svečių kny-gyve pasirašė: N. Urnėžūtė ir S. Ur-nėžienė iš Australijos, P. Valiuke-vičienė iš Lietuvos, E. A. Kalasau-skai iš Winnipeg, A. Grigaitis iš Kitchenerio, E. Anyslenė iš Galt ir J. Budinskienė iš Hamiltono.

— Ramona Stravinskaitė atšventė savo gimtadienį LN popietėje. — Lapkričio 19 d. įvyko Malronio mokyklos tėvų susirinkimas. Jį pra-dėjo Pr. Dovydaitis. Pirmininkauti buvo pakviestas T. Stanulis, sekreto-riauti — D. Keršienė. Padaryti tėvų komiteto, mokyklos vedėjo, išdini-kės ir revizijos komiteto pranešimai. Į naują tėvų komitetą įrinkti: Pra-nas Dovydaitis, Bronė Prakapienė, Ona Ažubalienė, Genė Gaiztūnė, Donatas Karosas, B. Jonienė ir K. Batūra.

— LN narys St. Jokūbauskas su-taisė LN bibliotekos spintelių užrak-tus ir rankenas, už tai neimdamas jokio atlyginimo. LN nuosirdžiai dė-koja.

— Gruodžio 17, šeštadienį, LN vy-rai Gedimino pilies menėje ruošia kalėdinį savo narių ir jų svečių balių.

— LN visuomeninės veiklos ir va-jaus komiteto valdyba šaukia posė-dį lapkričio 30, trečiadienį, 7.30 v.v., LN posėdžių kambaryje. Bus apta-riama tolimesnė veikla ir komiteto pertvarkymas.

— LN nario įnašus sumokėjo: Juozas Glizickas \$100, Mykolas Re-gina \$50 ir James Galinaitis \$20.

— Teatras "Aitvaras" lapkričio 19 d. su dideliu pasisekimu suvaidino A. Dargytės išverstą komediją "Ko-pūstai".

PARDUODU tautinius drabužius. Skambinti tel. 532-5626.

"VENUS FLORISTS". Gėlės visokiom progom. 231 Ron-cesvalles Ave., Toronto, Ont. Telefo-nai: 534-4645 arba vakarais 533-4037. Savininkė A. Putnina kalba lietuviškai.

**Lietuvių
Namų
KARALIAUS
MINDAUGO
MENĖJE
gruodžio 3,
šeštadienį,
6 v. v.**

PROGRAMOJE:
T. L. CH "VARPO"
KONCERTAS

Dirigentas — muz. J. Govėdas.

BANKETAS

Visus maloniai kviečia — "VARPAS"

- Šilta vakarienė su vynu ir pyragai su kava
- ŠOKIAI
- BARAS
- Kaina — \$20 porai, \$10 — asmeniui
- Bilietai — sekmadieniais Prisikėlimo par., L. Namuose ir Anapilyje

Visus kviečiame dalyvauti

J.E. vyskupo Vincento Brizgio

PAGERBTUVĖS

**50 metų kunigystės
sukakties proga**

š.m. gruodžio 4, sekmadienį,
Toronto Prisikėlimo parapijos šventovėje ir salėje

PROGRAMA:

1. Iškilmingos Mišios, koncelebruojant pačiam Sukaktuvininkui ir keliolikai kunigų (pamokslas kun. dr. F. Jucevičiaus) — 4 v.p.p.
2. Pagerbtuvių pokylis-vakarienė sa-lėje — 5.30 v.p.p.
3. Sveikinimai
4. Meninė dalis, kurią atliks mergai-čių choras "Aidas" iš Hamiltono

Pakvietimai (\$10 asmeniui) gaunami Kanados lietuvių katalikų parapijose. Pagerb-tuves rengia ir visų vietovių tautiečius dalyvauti kviečia —

KANADOS LIETUVIŲ KATALIKŲ CENTRAS

**Prano Baltuonio
medžio šaknų skulptūrų**

PARODA

Paroda atidaryta:
gruodžio 3, šeštadienį nuo 4 v.p.p. — 6 v.v.,
sekmadienį nuo 9 v.r. — 2 v.p.p.

Parodą globoja ir visus kviečia atsilankyti —

KLK Moterų Prisikėlimo parapijos skyrius

(10 metų nuo pirmos
parodos sukakties proga)

rengiama

gruodžio 3-4 d.d.

Prisikėlimo

parapijos

Parodų salėje.

PAREMKIME JAUNIMĄ, ATILANKYDAMI !

sktn. Stepo Kairio muzikinio vieneto

**DEŠIMTMEČIO
POPIETĖ**

PROGRAMOJE: kanklės, birbynės, skudučiai,
deklamacijos, loterija, kavutė.

Visi maloniai kviečiami. lėjimas — laisva auka.

RENGĖJAI

IR VĖL TURĖSITE PROGOS PASIJUOKTI!
DAUGIAKULTŪRIAME TEATRŲ FESTIVALyje —

Toronto "Aladdin" teatre (2637 Yonge St.)

gruodžio 4, sekmadienį, 4 v.p.p.,

Hamiltono dramos teatras "AUKURAS"

vaidins A. RŪKO 3 veiksmų komediją

"Bubulis ir Dundulis"

Bilietai: \$4 — suaugusiems,
\$3 — pensininkams ir jaunimui.

Visi lietuviai maloniai kviečiami dalyvauti. "AUKURAS"

Daugiakultūrė radijo stotis CHIN, iš kurios transliuojama ir lietuvių programa, paskelbė naujų žaislų rinkimo vąj. Zais-lai turi būti nauji, etninio po-būdžio. Jie bus išdalinti netur-tingų šeimų vaikams. Juos ga-lima palikti CHIN būstinėje, 637 College St., Toronte.

Imigrantų foto paroda atida-ryta Koffler meno galerijoje, 4588 Bathurst St. Ji veiks iki gruodžio 16 d. Lankymo valan-dos — nuo 9 v.r. iki 9 v.v., sek-madieniais — iki 4 v.p.p. Ten surinktos nuotraukos vaizduoja ateivių gyvenimą Toronte nuo 1890-1930 m. Parodos rengė-

jai — Young Men's and Young Women's Hebrew Association. Taip pat yra išleista knyga "Immigrants" su 150 nuotraukų. Jos autoriai — profesoriai R. Harney ir H. Troper. Leidė-jas — Van Nostrand Reinhold Ltd., 1410 Birchmount Rd., Scarborough M1P 2E7, Ont.

MONTREALQUE

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Gruodžio 11 d., po 11 v. Mišių, par. sveatinėje įvyks metinės para-pijiečių susirinkimas. Į parapijos komitetą bus renkami du nauji nariai. Kiekvieno parapijiečio pareiga susi-rinkime dalyvauti.

— Iš pasisekusių lapkričio 6 d. pietų pėno Šv. Onos Dr-ja parapijai paskyrė \$100 auką.

— Lapkričio 12 d. St. James (Unit-ed Church) šventovėje įvyko Onos ir Vinco Lukauskų vyriausios dukros Danutės ir Fridriko Guevaros su-tuoktuvės. Vestuvinė puota vyko Liudviko XV salėje, dalyvaujant abiejų jaunųjų giminiams bei dra-gams. Povestuvinei kelionei jaunėji išvyko į Akapulko miestą. Danutė lietuviams žinoma kaip šokėja - bale-rina, baigusi klasikinio baletu mo-kyklą, nekartą atlikusi lietuvių pa-rengimų programą. Ji taip pat yra baigusi šeštadienį lietuvių mokyklą — ypač gražiai deklamuodavo lie-tuviškus eilėraščius. Sukūrusiai šei-ma Danutei ir jos vyrui Fridrikui linkime laimingai gyventi ir kartu įsijungti į lietuvių bendruomenę.

— Jau kelinti metai parapijoje

veikia rutulio žaidėjų grupė. Lap-kričio 12 d. jie surengė parapijos sveatinėje vakarienę su šokiais, ku-ri gerai pasisekė. S. Sk.

KLK Moterų Dr-jos Montrealio skyriaus narių susirinkimas — lap-kričio 26, sekmadienį, po 11 v. pa-maldų, seselių namuose. Bus pateik-ta metinės veiklos apžvalga ir toli-mesnės veiklos planas. Bus aptarta ir metinė draugijos šventė, kuri šie-met bus švenčiama gruodžio mėn 11 d. Aušros Vartų parapijoje. Visos narės ir viešnios kviečiamos daly-vauti.

Montrealiečiai laukia neeilinio iš-kiliųjų solistų Ginos Capkauskienės ir Rimo Strimačio koncerto, kurį rengia Mindaugo šaulių kuopa lap-kričio 26 d. Aušros Vartų parapijos sveatinėje. Čia išgarsime duetus iš "Romeo ir Julija" operos, kuri su dideliu pasisekimu buvo statoma Či-kagoje, ir kitų operų. Šių solistų koncertas Bostone muzikų buvo ypa-tingai gerai įvertintas. Reikia džiaug-tis ir veiklią Mindaugo šaulių kuopa, kuri montrealiečiams surengia koncertus, vaidinimus ir kitus kul-tūrinius pobūvius. A. A.

1953 m. spalio mėn.

**ADAMONIS
Insurance Agency Inc.,**

PRADĖJO DARBĄ • TAIGI ĮŽENGTA

**i 25-sius darbo
metus**

(Darbo pradžioje vadinomės

ADAMONIS — BUDRIŪNAS vardu, vėliau —
DISTRICT ESTATE BROKERS vardu,
įstaiga 177 Sherbrooke St. West, Montreal, Que.)

Šia ypatinga proga dėkoju:

Visiems esantiems ir buvusiems klientams, paro-džiusiems pasitikėjimą, įgalinusiems pradėti, išsi-laikyti ir augti;

visiems esantiems ir buvusiems bendradarbiams, darbininkams už darbo sėkmę;

visiems betkoku būdu prisidėjusiems prie įstaigos gyvavimo.

Pirmieji 25 metai tegu būna užtikrinimas visiems geresnei atečiai.

Su pagarba,

PETRAS ADAMONIS,
Chartered Insurance Broker

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL, QUE. H4E 2A8. TEL. 766-5827

MOKA UŽ:		DUODA PASKOLAS:	
Einamąsias s-tas	6.0%	Asmenines	10.5%
Taupomąsias s-tas	8.25%	Nekiln. turto	10.0%
Pensijų planas	8.5%	Čekių kredito	12.0%
Term. ind. 1 m.	8.75%	Investacines nuo	10.5%
Term. ind. 2 m.	9.0%		
Term. ind. 3 m.	9.25%		
Duoda nemokamą gyvybės apdrau-dą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.		Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.	

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilgočius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

**"Paramos" kredito kooperatyvo
balansas**

spalio mėn. gale pasiekė 18.5 milijonų dolerių. Per š.m. 10 mėn. paaugta \$4.1 milijonų! Rysium su "Paramos" 25 metų sukaktim išleistas specialus kalendorius ir rengiamas leidinys. Ta proga numatoma 1978 m. sausio 28 d. surengti Lietuvių Namuose po-būvį, o metinį susirinkimą sušaukti 1978 m. balandžio 9 d.

Smulkesnės informacijos taisyklais bus paskelbtos vėliau
"Parama" šiuo metu turi pakankamai pinigų paskoloms ir mort-giėjams. Kanados bankai su pasididžiavimu skelbia, kad palūkanas už paskolas sumažino nuo 13½ iki 12½%. "Paramos" kredito kooperatyvas už paskolas jau daug metų ima tik 9½%. Palyginkit žemiau įdėtą lentelę ir atkreipkit dėmesį į tai, kiek "Paramos" nariai sutaupto skolindamiesi mūsų kooperatyve.

Paskolos suma	Terminas	Paskolos kaina "Paramoje" 9½%, banke 12½%	"Paramos" narys sutaupto
\$1,000.	12 mėn.	51.08	68.96
4,000.	36 mėn.	586.22	817.16
5,000.	60 mėn.	1,197.64	1,748.80
			551.16

TAUPYK IR SKOLINKIS "PARAMOJE"!

Vasario 16 gimnazijon moky-tis vykstantiems mokiniams šiais metais kelionės išlaidoms metais, juoba, kad norinčių paaugko \$100 Toronto Lietu-vių Namai, \$500 Kanados lietu-vių medikų sąjunga, po \$465 Kanados lietuvių Fondas, Ka-nados lietuvių kredito unijos: Toronto "Parama", Toronto Prisikėlimo parapijos, Hamilto-no "Talka" ir \$400 KLB švieto-momisija, kuri finansinę pa-ramą gauna iš KL Fondo. Va-sario 16 gimnazijai remti komi-sija nuosirdžiai dėkoja minė-

toms institucijoms ir tikisi ne-tis mažesnės paramos sekančiais metais, juoba, kad norinčių vykkti lietuviškoje gimnazijoje mokytiis numatomas žymiai di-desnis skaičius. Siemet išvyko 9 mokiniai.

"The St. Thomas Times-Journal" lapkričio 8 d. pirma-ne puslapyje išspausdino dide-lę nuotrauką torontiečio Vlodo Paliulio, elektriko, pakeičian-čio vietinio banko depozitų dė-žutę, išlaikiusią 20 metų.